

AÐALSKIPULAG VOPNAFJARÐAR- HREPPS TIL 2040

GREINARGERÐ

29. september 2026

Auglýsing aðalskipulagstillögu ásamt forsendu- & umhverfisskýrslu
samanber skipulagslög nr. 123/2010 og lög um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021

Skipulagsgögn

Aðalskipulagið er sett fram með stefnu og ákvæðum í greinargerð og á uppdráttum.

- Í þessari greinargerð er stefnumörkun sveitarfélagsins um landnotkun og sjálfbæra þróun til ársins 2040.
- Á þéttbýlisuppdrætti má sjá landnotkun, takmarkanir á landnotkun og helstu innviði sveitarfélagsins í Vopnafjarðarkauptúni, eina þéttbýli sveitarfélagsins.
- Sveitarfélagsuppdráttur sýnir heildarmynd af landnotkun, takmörkunum og innviðum í sveitarfélaginu öllu.

Finna má frekari skýringar og ítarlegri bakgrunnsgögn í forsendu- og umhverfisskýrslu ásamt skýringaruppdráttum.

- Í forsendu- og umhverfisskýrslu er að finna forsendur fyrir stefnumótun og skilmála aðalskipulagsins auk umhverfismati.
- Skýringaruppdrættir sýna nánar takmarkanir og forsendur aðalskipulagsins.

AÐALSKIPULAG VOPNAFJARÐARHREPPS til 2040 samanstendur af eftirfarandi gögnum:

- þessari greinargerð,
- þéttbýlisuppdrætti í mælikvarðanum 1:5.000,
- sveitarfélagsuppdrætti, í mælikvarðanum 1:100.000,
- forsendu- og umhverfisskýrslu,
- skýringaruppdráttum:
 - A 1-3: Flokkun landbúnaðarlands,
 - B: Vegir í náttúru Íslands ,
 - C: Náttúruvernd,
 - D: Þjóðlendur í sveitarfélaginu,
 - E: Skráðar menningarminjar,
 - F: Reiðleiðir.

Öll gögn hafa sömu dagsetningu.

Óskað er eftir athugasemdum og ábendingum

Nú stendur yfir auglýsing á aðalskipulagi þar sem íbúum, landeigendum og öðrum hagsmunaaðilum gefst færi á að koma að athugasemdum og ábendingum. Öllum innsendum athugasemda verður svarað.

Hægt er að koma á framfæri athugasemdum og ábendingum við þessa tillögu með því að senda þær skriflega inn gegnum Skipulagsgátt: <https://skipulagsgatt.is/issues/2024/196>

Hvað gerist næst?

Eftir að tímafrestur til að senda inn athugasemdir rennur út er athugasemdum safnað saman og þeim svarað.

Sjá nánar um samráð í [kafla 1.2](#) hér aftar.

Unnið með Vopnafjarðarhreppi,

EFNISYFIRLIT

Skipulagsgögn	2
EFNISYFIRLIT	3
1. INNGANGUR	5
1.1. Skipulagssvæðið	5
1.2. Málsmeðferð	6
1.2.1. Breytingar frá vinnslutillögu:	6
2. LEIÐARLJÓS, STEFNUR OG MARKMIÐ	10
2.1. Meginstefna fyrir umhverfi og auðlindir	11
2.2. Meginstefna fyrir samfélag	15
2.3. Meginstefna fyrir atvinnulíf	18
2.4. Meginstefna fyrir grunnkerfin	20
2.5. Samræmi framtíðarsýnar við landsskipulagsstefnu og heimsmarkmiðin	22
3. SAMANTEKT UMHVERFISÁHRIFA	24
4. SÉRÁKVÆÐI	26
4.1. Almenn ákvæði um framkvæmdaleyfi	26
4.2. Umfang og yfirbragð byggðar	26
4.2.1. Almenn um byggðamynstur	26
4.2.2. Umfang byggðar	26
4.2.3. Yfirbragð og ásynd	26
4.2.4. Deiliskipulagsgerð	26
4.3. Stakar framkvæmdir	27
4.3.1. Smávirkjanir, örvirkjanir og smávindmyllur	27
4.3.2. Fjarskiptamöstur og flugleiðsögubúnaður	27
4.3.3. Rannsóknarborholur	27

4.4. Gistipjónusta og hótelfarsemi	28
4.5. Orkuvinnsla	28
4.6. Skógrækt	28
4.7. Vernd votlendis	28
4.7.1. Skilgreining votlendis	28
4.7.2. Verndarflokkun votlendis	28
4.7.3. Kröfur við mat á framkvæmda	28
4.7.4. Áhrif mannvirkja	28
5. STEFNA UM LANDNOTKUN	30
5.1. Samræmi landnotkunarflokka við meginstefnu aðalskipulags	31
5.2. Afþreyingar- og ferðamannasvæði (AF)	31
5.3. Athafnasvæði (AT)	32
5.4. Efnistöku- og efnislosunarsvæði (E)	33
5.5. Flugvellir (FV)	34
5.6. Frístundabyggð (F)	35
5.7. Hafnir (H)	36
5.8. Iðnaðarsvæði (I)	37
5.9. Íbúðarbyggð (ÍB)	38
5.10. Íþróttasvæði (ÍÞ)	39
5.11. Kirkjugarðar og grafreitir (K)	40
5.12. Landbúnaðarsvæði (L)	41
5.13. Miðsvæði (M)	43
5.14. Opin svæði (OP)	44
5.15. Óbyggð svæði (ÓB)	45
5.16. Samfélagsþjónusta (S)	46
5.17. Sérstök not haf- og vatnssvæða (SN)	47
5.18. Skógræktar og landgræðslusvæði (SL)	47
5.19. Strandsvæði (ST)	50
5.20. Vatnsból (VB)	51

5.21. Vegir, götur og stígar (VE)	51
5.21.1. Jarðgöng	51
5.21.2. Stofnvegir	51
5.21.3. Tengivegir	52
5.21.4. Aðrir vegir	52
5.21.5. Vegslóðar	52
5.21.6. Reiðleiðir	52
5.22. Veitur og helgunarsvæði (VH)	52
5.22.1. Vatnsveita	53
5.22.2. Hitaveita	53
5.22.3. Fráveita	53
5.22.4. Rafveita	53
5.22.5. Fjarskiptalagnir og fjarskiptamannvirki	54
5.23. Verslun og þjónusta (VÞ)	54
5.24. Vötn, ár og sjór (V)	55
6. TAKMARKANIR Á LANDNOTKUN	58
6.1. Þéttbýlismörk	58
6.2. Hverfisvernd (HV)	58
6.3. Minjavernd (MV)	59
6.3.1. Friðlýsta fornleifar	59
6.3.2. Friðaðar fornleifar	60
6.3.3. Friðlýst hús	62
6.3.4. Friðuð hús	63
6.4. Vatnsvernd (VF & VG)	64
6.4.1. Vatnsvernd, grannsvæði (VG)	64
6.4.2. Vatnsvernd, fjarsvæði (VF)	64
6.5. Önnur náttúruvernd (ÖN)	65

1. INNGANGUR

Aðalskipulag er stefnumarkandi áætlun sveitarfélags um framtíðarþróun lands og byggðar. Það mótar heildarsýn um hvernig landnotkun, samgöngur, umhverfisvernd og þjónusta skuli þróast til lengri tíma litið. Aðalskipulagið er grundvöllur fyrir gerð deiliskipulags og ákvarðanatöku um framkvæmdir og leyfisveitingar innan sveitarfélagsins.

Skipulagið setur fram stefnu um þróun byggðar, nýtingu auðlinda og verndun náttúru og menningarverðmæta, með það að markmiði að tryggja sjálfbæra og samfellda þróun samfélagsins til framtíðar.

1.1. Skipulagssvæðið

Samkvæmt 28. gr. skipulagslaga skal aðalskipulag sveitarfélaga ná til eins sveitarfélags og taka til alls lands innan sveitarfélagsins.

Í samræmi við skilgreiningu staðarmarka sveitarfélaga í sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 og jarðalög nr. 81/2004 eru skipulagsmörk dregin 115 metrum utan við stórstraumsfjörumörk.

Við stefnumótun var þó einnig horft út fyrir skipulagssvæðið, sveitarfélagið, og horft til annarra áætlana, bæði á landsvísu og svæðisvísu, sem kunna að hafa áhrif á sveitarfélagið. Sjá nánar um tengsl við aðrar áætlanir í þriðja kafla forsendu- og umhverfisskýrslunni, fylgiskjali aðalskipulagsins.

Mynd 1.1 Skipulagsmörk og aðliggjandi sveitarfélög.

1.2. Málsmeðferð

Aðalskipulagstillagan hefur fylgt málsmeðferð í samræmi við 30. gr. Skipulagslaga.

Til að meta hvort endurskoða ætti gildandi aðalskipulag, var unnin stöðu- og forsendugreining þar sem farið var yfir áskoranir og tækifæri til endurskoðunar á aðalskipulagi. Þá var haldin íbúafundur til að ræða tækifærin og líkleg efnistöð fyrir vinnuna. Í kjölfarið ákvað sveitarstjórn að fara í endurskoðun á aðalskipulagi.

Lýsing fyrir endurskoðun aðalskipulags var fyrst kynnt á íbúafundi í desember 2019. Þar varð farið yfir megin viðfangsefni fyrir nýtt aðalskipulag og verkefnum forgangsraðað. Þá var lýsingin send til Skipulagstofnunar og annarra umsagnaaðila í kjölfarið. Bárust ýmsar ábendingar um efnistöku og áherslur sem hafðar voru til hliðsjónar við gerð þessarar tillögu.

Í byrjun september 2020 var haldin íbúafundur um framtíð Vopnafjarðar þar sem farið var nánar í málefnið og framtíðarsýn fyrir sveitarfélagið. Stuttu síðar fór verkefnið í bið. Í febrúar 2022 fór vinna aftur af stað þegar haldin var stefnumótunarfundur sveitarstjórnar og skipulagsnefndar. Farið var yfir valkosti og nánari útfærslur skoðaðar á vinnufundi í september 2022.

Vinnslutillaga var kynnt á íbúafundi í febrúar 2024 og kynningartími hennar var fram í miðjan apríl. Á íbúafundinum voru umræður um að endurskoða þurfi ákvæði um skógrækt í tillögunni. Þá bárust 19 skriflegar umsagnir í gegnum skipulagsgáttina.

Í kjölfarið mótaði umhverfis- og framkvæmdaráð breytta stefnu og nýja skilmála fyrir skógrækt. Unnið var úr innsendum umsögnum og athugasemdum sem leiddi til breytinga á framsetningu í greinargerð þar sem skerpt var á skiptingu umfjöllunar milli greinargerðar og umhverfisskýrslu.

1.2.1. Breytingar frá vinnslutillögu

Eftir kynningu vinnslutillögu og umsagnir og athugasemdir sem bárust í Skipulagsgátt var tillagan endurskoðuð. Sveitarstjórn Vopnafjarðarhrepps samþykkti tillögu að nýju aðalskipulagi 19. mars 2026. Gögn aðalskipulagsins voru í kjölfarið birt í Skipulagsgátt 1. apríl, þar sem leitað var heimildar hjá Húsnæðis-, mannvirkja- og skipulagsstofnun (HMS) til að auglýsa tillöguna. Viðbrögð bárust frá HMS með bréfi, dagsettu 11. júní 2026. Þar kom fram að stofnunin gerði ekki athugasemdir við auglýsingu tillögunnar, að því gefnu að brugðist yrði við þeim ábendingum sem fram komu í bréfinu, bæði almennum ábendingum og ábendingum er vörðuðu einstaka landnotkunarreiti.

Í kjölfarið voru gerðar eftirfarandi breytingar á greinargerð, uppdráttum, forsendu- og umhverfisskýrslu og skipulagsákvæðum:

- Framsetning almennra ákvæða um byggðamynstur, umfang byggðar, yfirbragð mannvirkja og deiliskipulagsgerð var skýrð og samræmd betur í sérstökum kafla, án þess að efnislegar breytingar yrðu á stefnumörkun, í samræmi við landsskipulagsstefnu og umsagnir umsagnaraðila.

- Sérákvæði landnotkunarflokka voru samræmd. Byggingarmagn, nýting, hæðir mannvirkja, umfang uppbyggingar og heimildir til stækkunar voru skilgreindar nánar eftir því sem við á.
- Ákvæði fyrir afþreyingar- og ferðamannasvæði (AF), athafnasvæði (AT), flugvelli (FV), frístundabyggð (F), hafnir (H), iðnaðarsvæði (I), íbúðarbyggð (ÍB), íþróttasvæði (ÍP), kirkjugarða og grafreiti (K), landbúnaðarsvæði (L), miðsvæði (M), samfélagsþjónustu (S), skógræktar- og landgræðslusvæði (SL), verslun og þjónustu (VP) og vötn, ár og sjó (V) voru endurskoðuð og skýrð nánar.
- Ákvæði um uppbyggingu á einstakra landnotkunarreitum voru uppfærð með skýrari viðmiðum um starfsemi, umfang uppbyggingar og þróun svæðanna.
- Landnotkunarflokknum vötn, ár og sjór (V) var bætt við skipulagið. Þar eru skilgreind lykilvatnshlot sveitarfélagsins og sett fram ákvæði um vernd vatnavistkerfa, vatnsgæði og sjálfbæra nýtingu vatnaauðlinda.
- Umfjöllun um vatnaáætlun, vatnshlot og áhrif framkvæmda á vatnavistkerfi var aukin í greinargerð og forsendu- og umhverfisskýrslu.
- Flokkun landbúnaðarlands var endurskoðuð á grundvelli nýrrar greiningar Lands og skóga og skýringarkort um flokkun landbúnaðarlands uppfærð.
- Ákvæði um vernd ræktunarlands voru endurskoðuð. Flokkun landbúnaðarlands er nú lögð til grundvallar við breytingar á landnotkun,

skógrækt, uppbyggingu mannvirkja og veitingu framkvæmdaleyfa.

- Kaflar um landbúnað og skógrækt voru endurskoðaðir. Skýrari greinarmunur er nú gerður á vernd ræktunarlands, nytjaskógrækt, skjólrækt, útivistarskógrækt, endurheimt náttúruskóga og kolefnisbindingu.
- Viðmið fyrir stærri skógræktaráform voru uppfærð í samræmi við gildandi lög, reglugerðir og leiðbeiningar stjórnvalda.
- Bætt var við ákvæðum um vernd votlendis, kolefnisríks jarðvegs, náttúrulegra birkiskóga og annarra vistkerfa með hátt verndargildi.
- Ný skógræktar- og landgræðslusvæði við Hrappsstaði (SL-13 og SL-14) voru tekin inn í skipulagið ásamt sérákvæðum um ásynd og tengsl við rekstur Þverárvirkjunar.
- Ákvæði um ferðapjónustu á landbúnaðarsvæðum voru samræmd og einfölduð. Skýrari mörk voru sett um umfang

gistingar og hvenær breyting á aðalskipulagi eða gerð deiliskipulags þarf að koma til.

- Framsetning og orðalag ákvæða um stakar framkvæmdir, rannsóknarborholur, rannsóknamöstur, fjarskiptamöstur og smáorkumannvirki voru skýrð og afmörkuð betur.
- Umfjöllun um menningarminjar, minjavernd, hverfisvernd og verndarsvæði í byggð var endurskoðuð og augin. Minjavernd (MV) jafnframt bætt við skipulagsuppdraetti.
- Ákvæði fyrir miðsvæðið M-1 voru samræmd tillögu að verndarsvæði í byggð.
- Landnotkunarreitir S-7 var stækkaður til að skapa svigrúm fyrir stækkun dvalarheimilis og fjölgun þjónustuíbúða.
- Þéttbýlismörk Vopnafjarðarkauptúns voru uppfærð til að taka utan um reiti ÍB-7 og ÍB-8.

- Landnotkunarreitir fyrir vatnsaflsvirkjanir í landi Engihlíðar (I-3) og við Refsstaði (I-2) voru teknir inn í skipulagið.
- Umfjöllun um leiðarljós, markmið, samræmi við landsskipulagsstefnu, heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna og aðrar opinberar stefnur var uppfærð og samræmd.
- Framsetning þéttbýlisuppdráttar, sveitarfélagsuppdráttar, skýringaruppdráttar, forsendu- og umhverfisskýrslu og greinargerðar var yfirfarin og samræmd í samræmi við leiðbeiningar HMS.

Meiri hluti breytinga fólst í nánari útfærslu og skýrari framsetningu ákvæða, þar á meðal skýrari afmörkun uppbyggingar innan einstakra landnotkunarreita, aukinni tengingu við húsnæðisáætlun og frekari skýringum á ákvæðum um vernd ræktunarlands, vatna og vistkerfa. Einnig var stefna um byggðarmynstur, umfang og yfirbragð byggðar sett fram með skýrari hætti í samræmi við athugasemdir.

Nú fer fram formleg auglýsing aðalskipulagstillögu. Hægt er að koma á framfæri athugasemdum og ábendingum við þessa tillögu með því að senda þær skriflega inn gegnum Skipulagsgátt á slóðinni <https://skipulagsgatt.is/issues/2024/196>

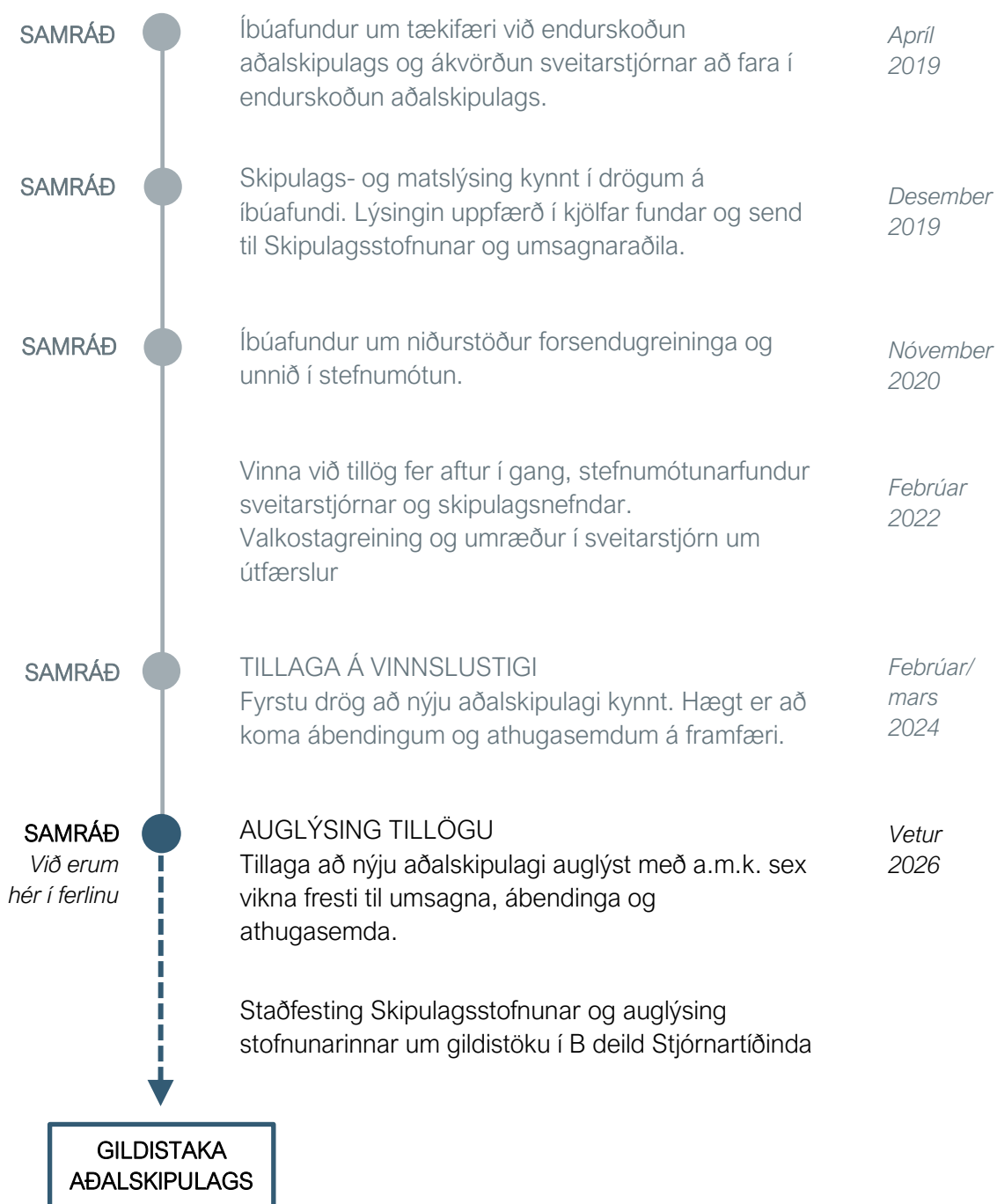
Öllum innsendum athugasemda verður svarað.

Aðalskipulagstillagan er send Skipulagsstofnun ásamt eftirfarandi umsagnaraðilum:

- *Aðliggjandi sveitarfélög:* Múlaþing, Langanesbyggð og Norðurþing.
- Austurbrú & SSA
- Skógræktarsamband Austurlands
- Nefndir sveitarfélagsins: hreppsráð, fjölskylduráð, menningar- og atvinnumálanefnd
- *Félagasamtök innan sveitarfélagsins:* Björgunarsveitin Vopni, Ungmennafélagið Einherji, Framfara og ferðamálafélag Vopnafjarðar, Golfklúbbur Vopnafjarðar, Hestamannafélagið Glófafi, Vinir Vopnfirðingasögu.

Og umsagnaraðilum á landsvísi:

Ferðamálastofa, Fiskistofa, Forsætisráðuneytið, Heilbrigðiseftirliti Austurlands (HAUST), ISAVIA, Minjastofnun Íslands, Náttúrufraeðistofnun Íslands, Náttúrustofu Austurlands, Orkustofnun, RARIK, Umhverfisstofnun, Veðurstofa Íslands, Vegagerðin.

2. LEIÐARLJÓS, STEFNUR OG MARKMIÐ

Með hugmyndafræðina um sjálfbæra þróun og hringrásahagkerfið í huga stefnir Vopnafjarðarhreppur að eflingu samfélags og umhverfis svo hvort tveggja vaxi og dafni til framtíðar.

Eftirfarandi leiðarljós eru lögð fram:

- Íbúar í Vopnafirði búa við góða þjónustu alla ævi. Hér er gott að ala upp börn og eftirsóknarvert að eyða ævikvöldinu.
- Gott framboð er af fjölbreyttu húnsæði fyrir íbúa og atvinnulífið.
- Sveitarfélagið er lofað fyrir heilsusamlegt, snyrtilegt og fallegt umhverfi sem er grunnurinn að lífsgæðum íbúa.
- Gengið er um náttúruna af virðingu og auðlindir eru nýttar með sjálfbærum hætti.
- Virðing er borin fyrir sögunni og arfleiðinni.
- Fjölbreytt atvinnulíf er á Vopnafirði, þar sem sjávarútvegur er grunnstoð sem leiðir af sér ýmis störf.
- Kjöraðstæður eru fyrir smáiðnað, nýsköpun og listir til að blómstra á staðnum.
- Ferðaþjónusta byggir á sérkennum staðarins, friðsældinni að vera úr alfaraleið og nálægðinni við heiðarnar.
- Traustir innviðir eru forsenda fyrir auknum lífsgæðum íbúa og fjölbreyttu atvinnulífi.

Leiðarljósin eru vegvísar sem ætlaðir eru til að leiða uppbyggingu og þróun í sveitarfélaginu í átt að bættum lífsgæðum íbúa, fjölbreyttum atvinnutækifærum og sjálfbærri nýtingu auðlinda.

Viðfangsefnum og málaflokkum aðalskipulags er skipt í fjóra yfirflokka. Settar eru meginstefnur fyrir hvern yfirflokk sem byggja á leiðarljósum aðalskipulagsins.

Yfirflokkarnir eru:

- umhverfi og auðlindir,
- samfélag,
- atvinnulíf,
- grunnkerfin.

Viðfangsefni innan málaflokka eru skilgreind og markmið sett fyrir þau. Að lokum eru lagðar leiðir til að ná settum markmiðum, eftir því sem við á.

Val á viðfangsefnum var hluti af stefnumótuninni þar sem unnið var bæði niður (e. top down) frá leiðarljósi, að megin stefnu, markmiðum og leiðum, en einnig upp aftur (e. bottom up).

Viðfangsefnin eru byggð á skilgreiningum úr kafla 4.3 í skipulagsreglugerð 90/2013 ásamt forsendugreiningu sem unnin var við upphaf vinnunnar við endurskoðun aðalskipulagsins.

Í forsendu- og umhverfisskýrslu er farið nánar í forsendur og mótun stefnunnar.

2.1. Meginstefna fyrir umhverfi og auðlindir

Fyrir umhverfi og auðlindir er megin stefnan að stutt sé við sjálfbærni og virkni vistkerfa. Hér er horft til vistfræðilegu grunnstoðarinnar í sjálfbærri þróun.

Náttúruauðlindir eins og vatn, jarðvegur, jarðefni, landslag, lífríki lands, vatns og sjávar, eru hér undir. Þessar auðlindir eru grundvöllur búsetu og tilveru samfélaga og því mikilvægt að stutt sé við jákvæða framvindu þeirra.

Viðfangsefni sem m.a. tilheyra málaflokknum:

- efnistaka og efnislosun
- gróður og vistkerfi,
- jarðvegur,
- landgræðsla og endurheimt votlendis,
- landslag,
- loftslagsvá,
- orkunýting/orkuvinnsla,
- skógrækt,
- úrgangsmál,
- varúðarsvæði og náttúruvá,
- verndun vatnsgæða og náttúruminja.

Helstu forsendur og markmið

Til að styðja við jákvæða framvindu vistkerfa er horft til þess að forðast eins og kostur er að skerða frekar votlendi, birkiskóga og önnur lykilvistkerfi Íslands.

Almennt séð er náttúrufar Vopnafjarðar í góðu jafnvægi, land er gróið á flestu stöðum og sérstaða landslagsins felst í þremur, frekar breiðum, og víðsýnum dölum þar sem fjallahryggur Smjör- og Krossavíkurfjalla byrgja frekari sýn. Ár og lækir

hlykkjast eftir dalbotnum. Heiðarnar bjóða upp á langar sjónlengdir og ýmis tækifæri til útivistar. Þá setur klettótt strandlengjan sterkan svip.

Árnar þrjár; Selá, Vesturdalsá og Hofsá mæta svo sjónum hver á sinn hátt. Árórsarnir og nærumhverfi þeirra eru einstakir og eftirtektarverðir: Hámundarstaðarvík (við ósa Selár), Skógar- og Nýpslón (Vesturdalsá) og Sandvík (Hofsá).

Fagradalsfjöll, Kollumúli og Bjarnarey eru á náttúruminjaskrá sem aðrar náttúruminjar. Þykir svæðið státa af fögru fjallendi með dalverpum og litríkri strönd. Þá er þar að finna athyglisverðan gróður og ljóst gosberg setur sinn svip á svæðið.

Bjarnarey er algróin, með fjöruugu fuglalíf og selalátur. Búið var í eyjunni með hléum þar sem fisk- og hákarlaveiðar voru stundaðar út frá eyjunni.

Þessi svæði eru vel afmörkuð og úr alfaraleið. Vert er að halda í núverandi ásýnd svæðanna og takmarka landnotkun við útivist.

Hreindýr halda sig til á heiðum Vopnafjarðar. Nýtingu þeirra er stjórnað, en mikilvægt er að trufla þau sem minnst.

Óspillt náttúra Vopnafjarðar hefur ótvírætt gildi fyrir núverandi og komandi kynslóðir. Hana ber að vernda til að íbúar fái notið hennar og nýtt til útivistar og fræðslu. Stuðla skal að umhverfi sem hvetur til útiveru á öllum árstíðum.

Gróður, votlendi og vistkerfi

Náttúruskógar og votlendi eru ómetanleg búsvæði fyrir margar lífverur og stuðla að líffræðilegri fjölbreytni. Einnig geyma þessi svæði mikið magn kolefnis, sérstaklega í jarðvegi. Það er nauðsynlegt að vernda náttúruskóga sem enn eru til og stuðla að aukinni útbreiðslu þeirra. Verndun slíkra svæða hefur mikla þýðingu fyrir líffræðilega fjölbreytni og jarðvegssuppbýggingu. Huga þarf sérstaklega að vali tegunda á plöntum og trjátegundum til gróðursetningar.

Í Vopnafirði eru tækifæri til staðar til að auka bindingu kolefnis í gróðri og jarðvegi með aukinni skógrækt og uppgræðslu lítt gróins lands. Samhliða því þarf að koma í veg fyrir frekari framræslu lítt raskaðs votlendis. Þá þarf að hafa í huga sjálfbæra stýringu búfjárbeitar.

Markmiðið er að hámarka getu náttúrunnar til að veita vistkerfisþjónustu sem hjálpar við aðlögun að loftslagsbreytingum, vinnur gegn tapi á líffræðilegri fjölbreytni, minnkar áhættu vegna náttúruhamfara og tryggir matvælaöryggi. Með náttúrumiðuðum lausnum er ekki aðeins verið að bæta umhverfið heldur skapa einnig félagslegt, menningarlegt og fjárhagslegt virði. Þær geta stuðlað að margvíslegum markmiðum, svo sem að auka framleiðslumöguleika bænda, hvort sem það er með nytjaskógum, aukinni líffræðilegri fjölbreytni í endurheimtu votlendi eða uppgræðslu lands sem nýtist til beitar og sem búsvæði fugla.

Líf í vatni

Lífrikið í ám sveitarfélagsins er afar mikilvægt og hefur skapað hlunnindi fyrir margar bújarðir. Hlunnindin felast bæði í leigu til stangveiði en einnig er talsverð þjónusta sem tengist veiðinni.

Huga þarf að sjálfbærri nýtingu fiskstofna og vernd vatnavistkerfa í samræmi við lög um stjórn vatnamála og markmið vatnaáætlunar. Sérstaklega þarf að huga að stöðu bleikjustofna í Vesturdalsá og viðhalda góðu ástandi lykilvatnshlota sveitarfélagsins.

Skógrækt og landgræðsla

Skógrækt og landgræðsla eru mikilvægir þættir í sjálfbærri nýtingu lands í Vopnafirði og geta stuðlað að bættum landgæðum, aukinni kolefnisbindingu, minni jarðvegseyðingu, aukinni skjólmyndun og fjölbreyttari möguleikum til útivistar og landnýtingar.

Landgræðsla er mikilvæg aðgerð til að endurheimta gróðurþekju, styrkja vistkerfi og auka viðnámsþrótt lands gagnvart áhrifum loftslagsbreytinga þar sem land hefur orðið fyrir álagi vegna náttúrulegra ferla eða fyrri landnýtingar.

Í samræmi við markmið um sjálfbæra landnýtingu leggur sveitarfélagið áherslu á að vernda vistkerfi með hátt náttúruverndargildi, þar á meðal votlendi, náttúrulega birkiskóga, kolefnisríkan jarðveg og annað land sem gegnir mikilvægu hlutverki fyrir líffræðilega fjölbreytni, vatnabúskap og kolefnisforða.

Í Vopnafirði eru tækifæri til að auka kolefnisbindingu með skógrækt, landgræðslu og endurheimt

vistkerfa. Slíkar aðgerðir geta jafnframt stutt við aðlögun samfélags og vistkerfa að loftslagsbreytingum, en þurfa ávallt að samræmast markmiðum um vernd landgæða, líffræðilegrar fjölbreytni og sjálfbæra nýtingu auðlinda.

Skógrækt getur þjónað ólíkum tilgangi eftir staðsetningu og aðstæðum. Hún getur verið hluti af búrekstri í formi nytjaskógræktar eða skjólræktar, stuðlað að landbótum og kolefnisbindingu, stutt við útivist og náttúruupplifun eða verið liður í endurheimt náttúrulegra skóga og vistkerfa. Oft fara þessi markmið saman og gegna skógar því fjölpættu hlutverki í landslagi sveitarfélagsins.

Við skipulagningu skógræktar þarf að taka tillit til:

- landgæða og ræktunarmöguleika,
- náttúrulegra vistkerfa,
- menningarminja,
- landslags og ásýndar,
- útivistar og aðgengi fólks,
- annarrar landnýtingar á svæðinu.

Við skipulagningu skógræktar þarf einnig að taka tillit til ræktunargildis lands og verndar mikilvægs ræktunarlands í samræmi við flokkun landbúnaðarlands sveitarfélagsins. Jafnframt er mikilvægt að skógrækt styðji við aðra landnýtingu þar sem það á við og að staðsetning og umfang skóga taki mið af sérkennum landslags Vopnafjarðar.

Mismunandi skilmálar gilda um skógrækt eftir ríkjandi landnotkun. Nánari ákvæði um skógrækt, landgræðslu, nytjaskógrækt, kolefnisbindingu og leyfisveitingar eru sett fram undir viðeigandi landnotkunarflokkum, einkum landbúnaðarsvæðum

(L), opnum svæðum (OP), óbyggðum svæðum (ÓB) og skógræktar- og landgræðslusvæðum (SL).

Efnistaka

Huga skal að skynsamlegri nýtingu jarðefna, sem eru takmörkuð auðlind. Á sama tíma þarf að tryggja nægilegt framboð af jarðefnum til viðhalds og uppbyggingar.

Nokkuð er um ófrágengin efnistökusvæði í sveitarfélaginu. Bæta þarf frágang á svæðum þegar langt liður á milli efnistöku. Ganga þarf frá efnistökusvæðum að efnistöku lokinni með það í huga að frágangur þeirra verði endanlegur því langur tími getur liðið þar til frekari efnistaka verður. Efnistöku- og losunarsvæðum sem ekki verða nýtt frekar skal ganga frá eins fljótt og hægt er, jafna svæði við aðliggjandi land og umhverfi. Við sáningu og uppgræðslu ætti staðargróður að vera fyrsta val og ætti ekki að planta framandi ágengum plöntutegundum.

Í töflu 2.1 er farið nánar í markmið og leiðir til að ná þeim markmiðum.

Tafla 2-1 Markmið og leiðir að markmiðum fyrir viðfangsefni sem heyra undir umhverfi og auðlindir.

Umhverfi og auðlindir: Stutt við sjálfbærni og virkni vistkerfa		
Gengið er um náttúruna af virðingu og auðlindir eru nýttar með sjálfbærum hætti. Virðing er borin fyrir sögunni og arfleiddinni.		
Viðfangsefni	Markmið	Leiðir að markmiðum
Gróður, votlendi, vistkerfi	Forðast verði eins og kostur er að skerða frekar votlendi, birkiskóga og önnur lykilvistkerfi Íslands.	Sett eru ákvæði um varðveislu votlendis fyrir viðeigandi landnotkunarflokkum. > Sjá kafla um landbúnaðarsvæði (L) , opin svæði (OP) og óbyggð svæði (ÓB) .
	Við uppgræðslu skulu markmið sjálfbærrar þróunar höfð að leiðarljósi, m.a. við val á plöntum og trjátegundum til gróðursetningar.	Settir eru ákvæði um val á plöntum og trjátegundum í þeim landnotkunarflokkum þar sem snerta á þessum svæðum. > Sjá kafla um frístundabyggð (F) , landbúnaðarsvæði (L) , opin svæði (OP) , óbyggð svæði (ÓB) og skógrækt og landbúnaðarsvæði (SL)
	Hreindýr halda sig til á heiðum Vopnafjarðar. Nýtingu dýranna er stýrt en vert er að halda truflun þeirra í lágmarki. Forðast skal að raska ró hreindýra á fengi- eða burðartíma.	Sett inn í ákvæði fyrir óbyggð svæði. > Sjá kafla um óbyggð svæði (ÓB) .
Landslag	Huga skal að einstakri ásýnd lands í Vopnafirði þar sem breiðir dalir ganga upp úr firðinum og jökulsrofnir hryggir skilja þá að. Þá er áberandi fjallasýn til Smjörfjalla og Fagradalsfjalla.	Frekari vegagerð er ekki leyfileg um óbyggð svæði, sér í lagi um heiðarnar. Núverandi slóðar verði nýttir áfram og skoðað hvort lokaðir slóðar henti til útivistar, göngu, hjóla eða sem reiðleiðir. > Sjá kafla um óbyggð svæði (ÓB) .
	Ný mannvirki taki mið af staðhættum, falli vel að landi og gætt sé að ásýnd að þeim.	Almennt er ekki gert ráð fyrir mannvirkjagerð á óbyggðum svæðum og sett eru ákvæði um verndun viðerna og ásýndar. Þá eru sett ákvæði um að ný mannvirki skulu falla vel að landi. > Sjá kafla um frístundabyggð (F) , landbúnaðarsvæði (L) , opin svæði (OP) , óbyggð svæði (ÓB)
Dregið úr losun	Leitað verði leiða til að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda í sveitarfélaginu.	Hægt er að draga úr losun með stuðningi við orkuskipti í samgöngum og ef hægt er að draga úr notkun olíu til raforkuframleiðslu. Aðalskipulag getur ekki tryggt næga afhendingu raforku til sveitarfélagsins en settir sérskilmálar varðandi orkuvinnslu og gert er ráð fyrir innviðum til orkuskipta á hafnarsvæðum. > Sjá kafla um hafnir (H) og kafla 6.3
Kolefnisbinding	Leitað verði leiða til að auka bindingu gróðurhúsalofttegunda í sveitarfélaginu.	Sett eru ákvæði vegna stórtækra skógræktaráforma til kolefnisbindingar sem ætlað er að draga úr neikvæðum áhrifum. Sett eru ákvæði um skynsamlega stýringu búfjárbæitar á óbyggðum svæðum til að styðja við jákvæða gróðurframvindu.

Umhverfi og auðlindir: Stutt við sjálfbærni og virkni vistkerfa		
		Á skipulagstímanum verði ráðist í kortlagningu á möguleikum til endurheimt votlendis í samræmi við bestu þekkingu. > Sjá kafla um landbúnaðarsvæði (L), óbyggð svæði (ÓB) og skógrækt og landbúnaðarsvæði (SL)
<i>Aðlögun að loftslagsbreytingum</i>	Undirbúa sveitarfélagið undir hraðari breytingar í veðurfari vegna loftslagsbreytinga.	Á skipulagstímanum verði unnin nánari áhættugreiningu vegna breytinga í loftslagi og áhrifa af þeim. Þá stefnir sveitarfélagið að því að setja sér loftslagstefnu. Styðjast má við umfjöllun loftslagsvá í forsendu- og umhverfisskýrslu. > Sjá kafla 1.9 í forsendu- og umhverfisskýrslu
<i>Skógrækt</i>	Ýmis tækifæri eru til staðar í skógrækt í Vopnafirði, sér í lagi ef horft til möguleika á samlegðaráhrifum með útivist, skjólmyndun og uppgræðslu. Taka þarf tillit til náttúru- og menningarminja eins og kostur er og forðast verði að skerða berjalönd, votlendi og mikilvæg sjónarhorn til kennileita eða fjalla.	Nánari skilmálar um nytjaskógrækt, skjólrækt, útivistarskógrækt og kolefnisbindingu eru settir fram í viðeigandi landnotkunarflokkum. > Sjá m.a. kafla um landbúnaðarsvæði (L) og skógrækt og landbúnaðarsvæði (SL) Gert er ráð fyrir skógrækt á opnum svæðum á forsendum útivistar, skjólmyndunar, landbóta og fegrunar. > Sjá kafla fyrir opin svæði (OP)
<i>Efnistaka</i>	Huga skal að skynsamlegri nýtingu jarðefna, sem eru takmörkuð auðlind. Á sama tíma þarf að tryggja nægilegt framboð af jarðefnum til viðhalds og uppbyggingar. Efnistöku- og losunarsvæðum sem ekki verða nýtt frekar skal ganga frá eins fljótt og hægt er, jafna svæði við aðliggjandi land og umhverfi. Bæta þarf frágang á svæðum þegar langt liður á milli efnistöku.	Sett eru ákvæði fyrir efnistökusvæði, nýtingu og frágang þeirra. > Sjá kafla um efnistöku- og efnislosunarsvæði (E)
<i>Orkunýting, orkuvinnsla</i>	Aukin eftirspurn er eftir raforku og fyrirséð að hún muni aukast. Til að auka afhendingaröryggi er eftirsóknarvert að auka raforkuframleiðslu sem næst notendum í sveitarfélaginu. Á sama tíma ber að vernda landslag, takamarka rask á ósnertu landi eins og hægt er og vanda allan frágang við framkvæmdir.	Sveitarfélagið er opið fyrir hugmyndum um frekari orkuöflun í sveitarfélaginu, enda er eftirspurn eftir raforku meiri en framboð í sveitarfélaginu, sem er að auki háð rafmagni til húshitunar. Mikilvægt er að íbúar njóti góðs af arðsemi orkuvinnslu í sveitarfélaginu og umhverfisáhrifum sé haldið í lágmarki. Sett eru sérákvæði um orkuvinnslu og frágang veitu-mannvirkja. > Sjá kafla um veitur og helgunarsvæði (VH) og kafla 6.4
	Sveitarfélögin og landeigendur fórna alla jafna sínum landgæðum fyrir orkuöflun og raforkuflutning. Því er mikilvægt að tekið sé tillit til sjónarmiða sveitarfélagsins og landeigenda.	

2.2. Meginstefna fyrir samfélag

Meginstefna aðalskipulagsins fyrir samfélagsþætti er að góðum lífsgæðum íbúa sé viðhaldið. Hér er horft til félagslegrar grunnstoðar í sjálfbærri þróun.

Íbúabyggð og húsnæðismál eru fyrirferðarmikil hér. Stefna í húsnæðismálum til lengri tíma er sett í aðalskipulagi og fylgt eftir með húsnæðisáætlun sem horfir til skemmri tíma. Með réttri nálgun má nýta húsnæðisáætlanir sem tæki sem heldur utan um markmið um uppbyggingu til skemmri tíma og fjármögnun.

Önnur viðfangsefni sem tilheyra íbúa málaflokknum:

- heilbrigði
- íbúabyggð
- menningarminjar
- miðsvæði
- opin svæði, útivist og íþróttir
- samfélagsþjónusta
- þéttbýlið

Helstu forsendur og markmið

Helstu forsendur fyrir þróun byggðarinnar eru mannfjöldaspár og samsetning íbúa, þar sem atvinnuþróun á svæðinu hefur mikil áhrif. Spár gera ráð fyrir annaðhvort hóflegri fækkun eða smávægilegri fjölgun íbúa miðað við óbreyttar aðstæður. Háspá gerir ráð fyrir allt að 833 íbúum árið 2040, lágsþá 105 íbúum og miðspá nánast óbreyttum fjölda, um 660 íbúa. Líklegast er talið að íbúafjöldi verði á bilinu 650–700.

Veruleg fjölgun íbúa er ólíkleg nema að forsendur, sérstaklega í atvinnulífi, breytist. Jafnframt er veruleg fækkun ólíkleg nema til komi alvarlegt hrun í helstu atvinnugreinum. Gert er ráð fyrir stöðugum íbúafjölda næstu ár og hægfara vexti á síðari hluta skipulagstímabilsins.

Óháð breytingum á íbúafjölda er brýnt að auka fjölbreytni í íbúðagerðum í Vopnafirði. Þarfir íbúa eru sífellt að breytast í takt við breytta íbúasamsetningu, fjölskyldugerðir og lífstíl. Hefur þróunin verið sú að færri einstaklingar búa að jafnaði í hverri íbúð en áður, og því hefur eftirspurn eftir smærri íbúðum aukist. Með því að tryggja gott framboð af ólíkum stærðum og tegundum íbúða, má mæta þörfum bæði núverandi íbúa og nýrra íbúa sem kunna að vilja setjast að á staðnum.

Sé gert ráð fyrir þessari þróun í aðalskipulagi verður auðveldara að bregðast við fjölgun í íbúafjölda þegar hún á sér stað og styrkja húsnæðismarkaðinn í leiðinni. Fjölbreyttara framboð íbúða stuðlar að auknum stöðugleika á markaði,

betri nýtingu byggðar og gerir sveitarfélaginu kleift að höfða til breiðari hóps íbúa til framtíðar.

Sveitarfélagið leggur áherslu á að tryggja nægilegt framboð lóða svo lóðaskortur hamli ekki húsnæðisuppbyggingu. Nýlega hafa verið samþykkt deiliskipulagsáætlanir fyrir þegar byggð hverfi í þéttbýlinu. Þar er unnið markvisst með óbyggðar lóðir og tryggt að ný byggð falli vel að yfirbragði og einkennum hverfanna. Stefnt er að því að nýta sem best þá innviði sem fyrir eru.

Við uppbyggingu skal horfa til fjölbreyttra lausna í efnisvali og byggingaraðferðum til að styðja við ábyrga efnisnotkun og hagkvæma endingu mannvirkja til lengri tíma.

Gert er ráð fyrir áframhaldandi hækkun meðalaldurs íbúa í takti við þróunina á landi öllu. Með því að fjölga íbúðum í göngufæri við hjúkrunarheimlið og heilsugæsluna er hægt að bjóða upp á aukin lífsgæði fyrir eldri íbúa sveitarfélagsins, sem vilja og geta búið áfram í eigin húsnæði.

Með nýsamþykktu deiliskipulagi miðsvæðisins í Vopnafjarðarkauptúni er hægt að styrkja frekar miðkjarna byggðarinnar og heildaryfirbragð byggðarinnar. Skipulagið byggir á tillögu að verndarsvæði í byggð sem miðar að því að bjóða upp á aðlagandi umhverfi sem byggir á menningu og sögu þess. Þannig geti miðbærinn orðið aðdráttarafl fyrir gesti og íbúa þar sem lesa má sögu bæjarins í umhverfið, sækja verslun og helstu þjónustu.

Í samræmi góð lífsgæði þarf að vera aðstaða í sveitarfélaginu fyrir útivist og íþróttir. Góðar gönguleiðir og tengsl kaupsinsins við náttúruna hvetja til hreyfingar og útveru. Styrkja má stígakerfi á Tanganum með því að tengja saman ólík útivistarsvæði, þar á meðal Sandvík, Skógarlón og skógræktarsvæðin. Sama má segja um

íþróttasvæðið efst á Tanganum, hesthúsahverfið og golfvöllinn.

Hlúa þarf að sögu og menningu sveitarfélagsins og því mikilvægt að ný mannvirki taki mið af arfleidd, landslagi og staðhátum. Því er mikilvægt að gefa sögunni gaum í áætlanggerð og huga tímanlega að

fornleifaskráningu. Góð heildarmynd er til af sögu sveitarfélagsins og ekki talin þörf á frekari skráningu fyrir aðalskipulagið. Það kemur þó ekki í stað fornlífaskráningar fyrir nýframkvæmdir og deiliskipulagsgerð.

Tafla 2-2 Markmið og leiðir að markmiðum fyrir viðfangsefni sem heyra undir samfélag

Samfélag: Góðum lífsgæðum íbúa viðhaldið		
Á Vopnafirði er góð þjónusta við íbúa alla ævina. Gott framboð af fjölbreyttu húsnæði fyrir íbúa og starfsemi. Virðing er borin fyrir sögunni og arfleiddinni.		
Viðfangsefni	Markmið	Leiðir að markmiðum
Húsnæðismál, íbúar og íbúðir	Tryggja fjölbreyttar gerðir íbúða í takt við eftirspurn hverju sinni.	Húsnæðisáætlun dragi fram þarfir og eftirspurn hverju sinni. Áætlunin verði nýtt við vinnu deiliskipulags á íbúðasvæðum. Aðalskipulag gerir ráð fyrir fjölbreyttum stærðum íbúða á íbúðasvæðum. > Sjá kafla um íbúðabyggð (ÍB)
	Nægilegt lóðaframboð sé til staðar svo það standi ekki á sveitarfélaginu að hefja byggingu nýrra íbúða.	Koma lausum lóðum í skipulag. Vinna er hafin við deiliskipulag íbúðahverfa í þéttbýlinu. Aðalskipulag geri ráð fyrir hóflegri stækkun íbúðahverfa og skoðaðir voru fleiri valkostir sem mögulega má nýta seinna meir, ef forsendur breytast. > Sjá íbúðabyggð (ÍB) og umfjöllun um valkosti í forsendu- & umhverfisskýrslu.
Byggðamynstur, blöndun byggðar, dreifbýli, þéttbýli	Að byggð falli vel að umhverfi sínu.	Sett eru ákvæði um ásýnd og að ásýnd og yfirbragði nýrra mannvirkja í þéttbýlinu sem og dreifbýli. Mörk hins byggða og óbyggðs lands skulu falla á eðlilegan hátt að staðhátum og landslagi. > Sjá kafla 4.2 og viðeigandi landnotkunarflokka.
	Að byggðin í Vopnafjarðarkauptúni dreifi ekki úr sér um of svo vegalengdir ýti undir akstur.	Sett eru þéttbýlismörk fyrir Vopnafjarðarkauptún, sem einnig eru vaxtarmörk. > Sjá afmörkun á þéttbýlisupprætti. Lögð er áhersla á þéttingu íbúðahverfa fremur en stofnun nýrra. Þannig megi nýta innviði sem best, s.s. samgöngur, veitu-innviði og samfélagsþjónustu. > Sjá kafla um íbúðabyggð (ÍB)
	Að styrkja miðbæ Vopnfjarðarkauptúns sem miðkjarna.	Svæði undir verslanir, skrifstofur og þjónusta er beint að miðbænum. > Sjá kafla um miðsvæði (M)

Samfélag: Góðum lífsgæðum íbúa viðhaldið		
	Að draga úr umhverfisáhrifum nýbygginga.	Ákvæði sett um að horfa skuli til fjölbreyttra lausna í efnisvali og byggingaraðferðum til að styðja við ábyrga efnisnotkun og hagkvæma endingu mannvirkja til lengri tíma. > Sjá kafla um íbúðabyggð (ÍB) , fristundabyggð (F) og landbúnaðarsvæði (L)
	Ný byggð og mannvirki falli vel að landslagi, byggðamynstri og menningararfi Vopnafjarðar.	Sett eru almenn ákvæði um umfang og yfirbragð byggðar sem gilda fyrir alla landnotkunarflokka. Við uppbyggingu skal tekið tillit til staðhátta, nærumhverfis, ásýndar og byggðar sem fyrir er. > Sjá kafla 4.2
Samfélagsþjónusta, skólar og fræðslustarfsemi, heilsugæsla og dvalarheimili, slökkvilið og löggæsla, félagasamtök	Góð þjónusta á efri árum með nægum framboði þjónustuíbúða. Góð þjónusta við eldri borgar sem búa enn í eigin húsnæði sem styrki sjálfstæði og búsetu þeirra.	Gert er ráð fyrir stækkun dvalarheimilisins og fjölgun þjónustuíbúða í næsta nágrenni. > Sjá þéttbýlisuppdrátt og kafla um samfélagsþjónustu (S)
	Íbúar geti sótt alla helstu þjónustu innan sveitarfélagsins, eins og unnt er að veita á svæðisvísu.	Gert er ráð fyrir grunnþjónustu á þéttbýlisuppdraetti. > Sjá kafla um samfélagsþjónustu (S) og miðsvæði (M) Gert er ráð fyrir félagsheimili á þéttbýlisuppdraetti, fyrir fjölbreytta notkun tengda menningu og listum. > Sjá þéttbýlisuppdrátt og kafla um samfélagsþjónustu (S) Opið er fyrir aðstöðu undir starfsemi og rekstur félagasamtaka. > Sjá kafla um samfélagsþjónustu (S) og miðsvæði (M) .
Útivist og íþróttir, heilbrigði, opin svæði	Íbúar njóti góðrar aðstöðu fyrir íþróttir, útivist og daglega hreyfingu í náttúrulega umhverfi. Aðgengi almennings um þéttbýlið sé tryggt með greiðum stíga- og gatnatengingum, sem mæti m.a. þörfum hreyfihamlaða, barna og eldri borgara.	Bæta má aðgengi að íþróttasvæðinu með göngustígum. Þá má tengja útivistarsvæði við þéttbýlið með stígum. Horft er til þess að stígar myndi net gönguleiða og tenginga frá þéttbýlinu og að dreifðari byggð. Bætt er við stofn- og tengistígum á þéttbýlisuppdraetti. > Sjá þéttbýlisuppdrátt
Menningarminjar	Vernda og hlúa að menningarminjum og byggðarsögu sveitarfélagsins.	Ákvæði eru sett fyrir framkvæmdir að við undirbúning skuli huga að menningararfi og sögu Vopnafjarðar. Einnig skulu ný mannvirki taki mið af arfleið, landslagi og staðhättum. > Sjá kafla um minjavernd (MV) , hverfisvernd (HV) og almenn ákvæði um byggðamynstur og ásýnd .

2.3. Meginstefna fyrir atvinnulíf

Fyrir málaflokka atvinnulífs er megin stefnan að veita svigrúm og styðja við stöndugt atvinnulíf. Hér er horft til efnahags stoðarinnar í sjálfbærri þróun.

Viðfangsefni sem tilheyra málaflokknum:

- athafna og iðnaðarstarfsemi
- ferðaþjónusta
- landbúnaður
- menning og listir
- nýsköpun
- sjávarútvegur
- verslun og önnur þjónusta

Helstu forsendur og markmið

Í sveitarfélaginu hefur sjávarútvegur vaxið sem grunn atvinnustoð síðustu árin. Þá er hér að finna eitt besta landbúnaðarhérað á landinu. Mikilvægt er að þessar grunnstoðir hafi rými til að dafna áfram.

Skapa ætti kjöraðstæður eru fyrir smáiðnað, nýsköpun og listir til að blómstra á staðnum. Aukin fjölbreytni eykur sveigjanleika samfélagsins og atvinnulífsins til lengri tíma litið, og eykur seiglu til lengri tíma fyrir áföllum og forsendubrestum.

Vopnafjörður er opin fyrir nýjum tækifærum í smáiðnaði þar sem staðbundnar auðlindir eru nýttar og/eða endurnýttar á vistvænan hátt.

Tækifæri eru til staðar að bæta nýtingu landbúnaðarlands í samræmi við hugmyndir um minni sóun, kolefnisfótspor og matvælaöryggi. Borið hefur verið á því að jarðir í Vopnafirði séu teknar úr búskap og fari jafnvel úr búsetu svo hús og tún standa auð og ónotuð. Ljóst er að slík þróun er ekki sveitarfélaginu til heilla né geti talist góð ráðstöfun á landgæðum. Vonast er til að með flokkun landbúnaðarlands sé hægt að fá skýrari mynd á landgæðum sveitarfélagsins og möguleikum á nýtingu þeirra og viðhalda góðu ræktarlandi. Þá er horft til þess að nytjaskógrækt geti orðið hluti af búkrekstri.

Ýmis tækifæri og nýjar áskoranir fyrir sveitarfélagið felast í fjölgun ferðamanna. Nauðsynlegt er að nýta uppbyggingu í greininni til að styrkja atvinnulíf á Vopnafirði og bæta aðstöðu fyrir ýmsa afþreyingu sem nýtist bæði íbúum og gestum. Tækifæri í

ferðaþjónustu hafa verið skoðuð og færi er á að bæta hótél og gistipjónustu í sveitarfélaginu. Sveitarfélagið er því opið fyrir hugmyndum í þeim efnum. Mikilvægt er að uppbygging ferðaþjónustunnar verði ekki á kostnað íbúa, heldur horft verði til þess að íbúar njóti líka góðs af.

Þá er það almennt viðhorf íbúa í dag að tækifæri eru til staðar fyrir auknum fjölda gesta á svæðið þar sem sérkenni og saga staðarins eru virkjuð sem aðdráttarafl.

Atvinnulíf: Veitum svigrúm fyrir stöndugt atvinnulíf		
Fjölbreytt atvinnulíf þar sem góðar aðstæður eru fyrir smáiðnað, nýsköpun og listir til að blómstra. Ferðapjónusta byggir á sérkennum staðarins, friðsældinni að vera úr alfaraleið og nálægðin við heiðarnar.		
Viðfangsefni	Markmið	Leiðir að markmiðum
Nýsköpun og listir	Góð aðstaða sé fyrir vinnu án staðsetningar, smáiðnað, nýsköpun, menningarstarfsemi og listir.	Á miðsvæði er leyfilegt að reka minni skrifstofur og rými til listsköpunar. > Sjá ákvæði fyrir miðsvæði (M) .
	Sveitarfélagið er opið fyrir nýjum hugmyndum um smáiðnað þar sem staðbundnar auðlindir eru nýttar og/eða endurnýttar á vistvænan hátt.	Gert er ráð fyrir nægu athafnaplássi í aðalskipulagi í nálægð við hafnarsvæðið og núverandi iðnaðar- og atvinnusvæði. > Sjá þéttbýlisuppdrátt, athafnsvæði (AT) og iðnaðarsvæði (I)
Ferðapjónusta	Bæta þarf aðstöðu fyrir hótél og aðra gististarfsemi.	Gera ráð fyrir hóteli og gistiheimilum í góðu samhengi við miðbæ kaupsins og/eða ferðamannastaði. Gistipjónusta er almennt ekki leyfð í íbúðabyggð en er leyfð við lykilgötur í kaupsinu til að beina uppbyggingu að helstu umferðaræðum og miðbænum. > Sjá þéttbýlisuppdrátt og skilmála fyrir afþreyingar- og ferðamannasvæði (AF) , íbúðabyggð (ÍB) og verslunar- og þjónustusvæði (VP)
	Stækka tjaldsvæði kaupsins og bæta aðstöðu.	Gert er ráð fyrir nýju og stærra tjaldsvæði í kaupsinu, við Merkistún þar sem góðar tengingar eru við þjónustu í þéttbýlinu og stutt í útivistarsvæði. > Sjá þéttbýlisuppdrátt og afþreyingar- og ferðamannasvæði (AF) .
	Styrking miðbæjarins svo hann verði eftirsóttur viðkomustaður innlendra- sem erlendra ferðamanna. Uppbygging á svæðinu taki mið af sögu staðarins.	Uppbyggingu verslunar- og þjónustu í þéttbýlinu er beint að miðbænum og skilmálar byggja á tillögu að verndarsvæði í byggð. > Sjá miðsvæði (M) og hverfisvernd (HV)
Landbúnaður	Góð nýting og umhirða landbúnaðarlands. Ef til stendur að breyta nýtingu á mjög góðu eða góðu ræktunarland (flokkar I og II) þarf að rökstyðja slíkar ákvarðanir vel. Draga úr ónýttum túnum. Tryggja þarf viðhald ræktunarlands svo það haldi eiginleikum sínum.	Flokkun landbúnaðarlands gefur betra yfirlit um gæði og nýtingarmöguleika lands. Settir eru skilmálar um að gera skuli fyrir hvaða flokki landbúnaðarland tilheyrir fyrir útgáfu framkvæmdarleyfa eða breytinga á nýtingu lands ásamt rökstuðningi. > Sjá þemakort A og skilmála landbúnaðarsvæða (L)
	Gera þarf ráð fyrir nytjaskógrækt sem hluta af búrekstri.	Skilmálar á landbúnaðarsvæðum gerir ráð fyrir nytjaskógrækt sem hluti af búrekstri sem án sérstakrar afmörkunar og frekari skilyrða. > Sjá skilmála fyrir landbúnaðarsvæði (L)
Sjávarútvegur, hafnarstarfsemi	Höfninni verði tryggt nægt landrými til þróunar og eflingar á hafnartengdri starfsemi.	Gert er ráð fyrir framtíðar stækkun hafnarsvæðis á uppdrætti. > Sjá þéttbýlisuppdrátt og skilmála fyrir hafnir (H)
	Aðstaða til frístundasiglinga og smábáta verði eflað í innri höfninni.	Gert er ráð fyrir smábátahöfn á norðursvæði hafnar. > Sjá þéttbýlisuppdrátt og skilmála fyrir norðursvæði í hafnir (H)
	Samgöngur að og frá hafnarsvæðinu fyrir vöru- og fólksflutninga verði greiðar.	Gert er ráð fyrir hafnarvegi sem tengir saman norður- og miðsvæði hafnarinnar á landi. Umferð þungaflutninga til og frá hafnarsvæðinu færir frá íbúðagötum. > Sjá tengivegi á þéttbýlisuppdraetti.

2.4. Meginstefna fyrir grunnkerfin

Grunnkerfin eru þeir innviðir sem veita grunnþjónustu sem íbúar og atvinnulíf þurfa fyrir daglegt líf eða daglegan rekstur. Þetta eru lífæðar samfélagsins sem halda því gangandi og geta stutt við frekari vöxt eða hamlað honum. Því er mikilvægt að tryggja trausta innviði.

Hér eru viðfangsefnin:

- fjarskipti,
- samgöngur,
- veitur (rafmagn, neysluvatn, hitaveita og fráveita)

Helstu forsendur og markmið

Uppbygging innviða er öllu jafna forsenda fyrir framþróun og uppbyggingu annara þátta, svo sem íbúabygðar og atvinnusvæða. Því þarf uppbygging innviða að halda í við uppbyggingu atvinnulífs og byggðar.

Horft er til þess að sveitarfélagið sé í góðri stöðu til framtíðaruppbyggingar atvinnulífs og fjölgunar íbúa, og markmiðið er að grunnkerfin styðji við þá þróun.

Landfræðilega er sveitarfélagið lokað af með háum heiðum og Smjörfjöllum. Því gegna vegasamgöngur lykilhlutverki. Megin landleiðin liggur um Þjóðveg nr. 85 sem liggur frá Hringvegi nr. 1 á

Möðrudalsöræfum um Vopnafjarðarheiði, í Vopnafjörð og þaðan norður eftir ströndinni til Þórshafnar. Til að draga úr óvissu og ófærð vegna veðurs er æskilegt að útbúa aðra tengingu við Þjóðveginn með jarðgöngum yfir til Jökuldals. Þá yrði Vopnafjarðarkaupstaður innan ásættanlegrar vegalengdar frá Mið-Austurlandi með tilliti til þjónustusóknar allan ársins hring. Fyrir ferðapjónustu verður til hringleið frá Héraði um Vopnafjörð og norðausturhornið.

Vopnafjarðarflugvöllur er ekki síður mikilvæg tenging fyrir sveitarfélagið sem þarf að viðhalda, ásamt möguleikum til framtíðar uppbyggingar. Ekki aðeins vegna aukinnar ferðapjónustu, heldur líka með tilliti til sjúkraflugs.

Viðhalda þarf vörnum við Vopnafjarðarhöfn enda hefur það sýnt sig að varnargarðarnir hafa bætt

hafnaraðstæður til muna. Gera þarf ráð fyrir varnargörðum í aðalskipulagi.

Á heiðum og fjalllendi getur veður og aðstæður breyst hratt. Þá skipta góð fjarskipti öllu máli og þarf að tryggja að skipulag standi ekki í vegi fyrir nauðsynlegri uppbyggingu fjarskiptainnviða.

Miklar breytingar hafa átt sér stað í orkumálum á síðustu árum. Aukinn eftirspurn er eftir orkuöflun með vindmyllum og smávirkjunum. Mikilvægt er að íbúar njóti góðs af arðsemi orkuvinnslu í sveitarfélaginu og umhverfisáhrifum sé haldið í lágmarki. Áfram verði smávirkjanir á lögbýlum til eigin nota leyfilegar án breytinga á aðalskipulagi.

Auknar kröfur og þekking kallar á frekari hreinsun fráveitu. Gera þarf ráð fyrir hreinsi- eða dælustöð fráveitu í kaптúninu, þar sem helstu stórnotendur eru staðsettir.

Auknar árstíðarsveiflur í úrkomu hafa orðið til þess að rennsli úr vatnslindum helmingast eða meira. Þá er leitni til aukinnar eftirspurnar á ferskvatni til lengri tíma litið. Mikilvægt er að tryggja vatnsból og framboð á ferskvatni í sveitarfélaginu. Leitað sé leiða til að vernda núverandi og eldri vatnsból sem hægt er að nýta.

Engin hitavatnssuppspretta er þekkt við byggð í Vopnafirði. Fylgjast þarf með tækniframförum og mögulegum tækifærum til að finna uppsprettu sem nýta má til húshitunar. Þannig megi draga úr raforkuþörf sveitarfélagsins.

Tafla 2-4 Markmið og leiðir að markmiðum fyrir viðfangsefni sem heyra undir grunnkerfin.

Grunnkerfin: Tryggjum trausta innviði		
Traustir innviðir eru forsenda fyrir auknum lífsgæðum íbúa og fjölbreyttu atvinnulífi.		
Viðfangsefni	Markmið	Leiðir að markmiðum
Samgöngur	Traustar samgöngur til landshlutakjarnans, Egilsstaða og á aðra staði	Gert er ráð fyrir jarðgöngum á sveitarfélagsupprætti. Tryggt verði að göngin séu einni á aðalskipulagi Múlapings. > Sjá sveitarfélagsupprátt og kafla 4.20.1 um jarðgöng
	Góðar flugsamgöngur	Vopnafjarðarflugvöllur er skilgreindur sem mikilvægur hluti samgönguinnviða sveitarfélagsins með skýrum ákvæðum um rekstur, uppbyggingu og flugöryggi. > Sjá kafla um flugvelli (FV)
	Vopnafjarðarhöfn hafi góða og greiða innsiglingu	Á skipulagsupprætti er innsigling og siglingaleið hafnarinnar skilgreint sérstaklega sem sérstök not haf- og vatnssvæða. Gert er ráð fyrir dýpkun og framkvæmdum til að bæta innsiglingu. > Sjá þéttbýlisupprátt og kafla um sérstök not haf- og vatnssvæða (SN)
	Góðar varnir við Vopnafjarðarhöfn	Varnargarðar settir á skipulagsupprátt og ákvæði sem tryggja viðhald og endurbætur. > Sjá þéttbýlisupprátt og kafla um hafnir (H)
	Skipulag standi ekki vegi fyrir uppbyggingu reiðleiða	Á skipulagsupprætti eru allar helstu reiðleiðir sýndar og á skýringarupprætti F. Ekki er gerð krafa um breytingu á aðalskipulagi vegna nýrra reiðleiða ef ákveðin skilyrði eru uppfyllt. Við endurskoðun og uppfærslu aðalskipulags verði nýjum reiðleiðum bætt inn. > Sjá kafla um vegi, götur og stiga (VE) og skýringarupprátt F.
Fjarskipti	Gott símasamband uppi á heiðum og fjalllendi	Sett eru ákvæði sem heimila framkvæmdir og uppbyggingu fjarskiptabúnaðar á óbyggðum svæðum (ÓB) án breytinga á aðalskipulagi. > Sjá kafla um óbyggð svæði (ÓB)
Orkumál	Mikilvægt er að íbúar njóti góðs af arðsemi orkuvinnslu í sveitarfélaginu og umhverfisáhrifum sé haldið í lágmarki Áfram verði smávirkjanir á lögbýlum til eigin nota leyfilegar án breytinga á aðalskipulagi	Sett eru almenn ákvæði um orkuvinnslu og sérstök ákvæði fyrir orkumannvirki eftir landnotkun. > Sjá kafla 4.5, iðnaðarsvæði (I) , og veitur og helgunarsvæði (VH) .
Fráveita	Gera þarf ráð fyrir hreinsi- eða dælustöð fráveitu á skipulagi	Gert er ráð fyrir hreinsistöð í þéttbýlinu. > Sjá þéttbýlisupprátt, kafla um iðnaðarsvæði (I) og deiliskipulag miðsvæðis
Framboð neysluvatns	Tryggja þar nægilegt neysluvatn allan ársins hring	Virkum vatnsbólum haldi inni í skipulagi. Á skipulagstíma verði leitað leiða til að bæta framboð neysluvatns, t.d. með endurnýjun vatnsbóla og skoða mögulega skiptingu vatnsbóla eftir notendum: íbúar og vinnsla. > Sjá dreifbýlisupprátt og kafla um vatnsból (VB)

2.5. Samræmi framtíðarsýnar við landsskipulagsstefnu og heimsmarkmiðin

Framtíðarsýn og leiðarljós aðalskipulags Vopnafjarðarhrepps til 2040 byggja á heildstæðri nálgun um sjálfbæra þróun samkvæmt skipulagslögum nr. 123/2010 og markmiðum skipulagsreglugerðar nr. 90/2013.

Einnig var horft til annarra áætlana og stefnuskjala sem kunna að tengjast gerð eða framfylgd skipulagsins. Í forsendu- og umhverfisskýrslu aðalskipulagsins er gerð ítarleg grein fyrir samræmi aðalskipulags við aðrar stefnur (sjá kafla 5.4 í forsendu- og umhverfisskýrslu).

Hér er stutt yfirlit um samræmi stefnu aðalskipulags við landsskipulagsstefnu og heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna (SP):

Leiðarljós aðalskipulags	Tengsl við landsskipulagsstefnu	Tengsl við heimsmarkmið SP	Hvernig aðalskipulagið uppfyllir markmiðin
<i>Góð þjónusta alla ævi</i>	Markmið um aðgengilega byggð og þjónustu	Markmið nr. 3 - heilsa og vellíðan og 11 – sjálfbærar borgir og samfélög	Þétting byggðar, efling samfélagsþjónustu og bætt stígakerfi
<i>Sjálfbær nýting auðlinda</i>	Markmið um vernd landslags, vistkerfa og auðlinda	Markmið nr. 13 – aðgerðir í loftslagsmálum og 15 – líf á landi	Skýr ákvæði um votlendi, skógrækt, landgræðslu og orkunýtingu
<i>Fjölbreytt atvinnulíf</i>	Markmið um sjálfbæra nýtingu lands og nærumhverfis	Markmið nr. 8 – góð atvinna og hagvöxtur og 9 – nýsköpun og uppbygging	Aðgreining atvinnusvæða, stoð fyrir nýsköpun og landbúnað
<i>Sterkir innviðir</i>	Markmið um samgöngur, fjarskipti og orkuöryggi	Heimsmarkmið nr. 9 – nýsköpun og uppbygging	Gert ráð fyrir framkvæmdum við jarðgöng, flugvöll, hafnarsvæði og þjónustuveitur

3. SAMANTEKT UMHVERFISÁHRIFA

Forsendu- og umhverfisskýrsla er fylgigagn aðalskipulagsins. Í skýrslunni er farið yfir grunnástand og forsendur sem stefna og skilmálar aðalskipulagsins byggja á. Að lokum er umhverfismat aðalskipulagsins lagt fram, bæði hvað varðar líkleg áhrif af stefnumótun og ákvæðum aðalskipulagsins en einnig áhrif af breytingum á landnotkun.

Hér er stutt samantekt á helstu niðurstöðum á mati á áhrifum af stefnumótun aðalskipulagsins.

Stefnumótunin fyrir Vopnafjörð leggur áherslu á sjálfbærni, verndun náttúru og bætt lífsgæði íbúa, með jákvæðum áhrifum á flest svið.

Meginstefna fyrir umhverfi og auðlindir

Áhrif eru almennt metin jákvæð. Stefnt er að aukinni bindingu og minni losun gróðurhúsalofttegunda, vernd lykilvistkerfa og sjálfbærri landnýtingu. Sérstök áhersla er á að mannvirki falli að landslagi og arfleifð, að nýta núverandi slóða og forðast rask á óbyggðum svæðum. Strandsvæði eru vernduð og útivistarmöguleikar eflir. Stefna um vatnsvernd helst óbreytt, en ákveðnir hlutar strandlengju njóta sérstakrar verndar.

Meginstefna fyrir samfélag

Markmið eru að viðhalda góðum lífsgæðum. Áhersla er á þéttingu byggðar til að draga úr akstri og losun, fjölbreytt íbúðaframboð og góða þjónustu

	Stefna fyrir umhverfi og auðlindir: Stutt við sjálfbærni og virkni vistkerfa	Stefna fyrir samfélag: Góðum lífsgæðum íbúa viðhaldið	Stefna fyrir atvinnulíf: Veitum svigrúm fyrir stöndugt atvinnulíf	Stefna fyrir grunnkerfin: Tryggjum trausta innviði
Loftslag	+	+	?	?
Lífriki	+	<>	?	?
Landgæði	+	+	?	+
Vatn & fjörur	+	<>	?	+
Íbúar & heilsa	+	+	+	+
Verðmæti & minjar	+	+	+	+
Slys & hamfarir	+	<>	<>	<>
Loftslag	+	+	?	?

innan sveitarfélagsins. Útivist og hreyfing í náttúrulegu umhverfi eru í forgrunni, með greiðum tengingum fyrir alla hópa. Áhrif á lífríki og vatn eru talin óveruleg, en jákvæð áhrif á íbúa, heilsu og menningarverðmæti.

Meginstefna fyrir atvinnulíf

Áhrif á loftslag, lífríki, landgæði og vatn eru óljós og ráðast af nánari útfærslu síðar. Hins vegar eru jákvæð áhrif á atvinnumöguleika, nýsköpun og smáíðnað, sem styrkir búsetuskilyrði. Ferðaþjónusta á að byggja á sérkennum svæðisins og vistvænni nýtingu auðlinda.

Meginstefna fyrir grunnkerfin

Áhrif á landgæði, vatn, íbúa og verðmæti eru metin jákvæð. Skilmálar tryggja að mannvirki falli að umhverfi og að frágangur framkvæmda dragi úr neikvæðum áhrifum. Sérstök áhersla er á að vernda strandsvæði og koma í veg fyrir mengun. Áhrif á loftslag og lífríki eru óljós, en stefna styður við uppbyggingu atvinnulífs og verðmætasköpun.

Niðurstaða

Heildarniðurstaðan er að stefnumótunin hafi jákvæð áhrif á flest svið, með áherslu á sjálfbærni, verndun náttúru og bætt lífsgæði íbúa.

4. SÉRÁKVÆÐI

4.1. Almenn ákvæði um framkvæmdaleyfi

Við útgáfu framkvæmdaleyfa samkvæmt aðalskipulagi skal, auk skilyrða viðkomandi landnotkunarflokks, meta áhrif framkvæmdar á:

- landslag og ásynd,
- lífríki, votlendi og jarðveg,
- verndarsvæði og verndargildi,
- menningarminjar og sögulegt samhengi,
- sjónræn áhrif, hljóðvist og lyktarmengun.

Framkvæmdir á óbyggðum svæðum skulu staðsettar þannig að víðerni og upplifun þeirra skerðist ekki.

4.2. Umfang og yfirbragð byggðar

Markmið sveitarfélagsins er að ný byggð og mannvirki stuðli að aðlaðandi, öruggu og heilnæmu umhverfi og styrki sérkenni Vopnafjarðar.

Við skipulagningu byggðar skal taka mið af landslagi, staðháttum, náttúrufari, byggðasögu og menningararfi. Ný mannvirki skulu falla að umhverfi sínu og mynda heildstæða ásynd með tilliti til staðsetningar, umfangs, hæðar, forms, efnisvals og litanotkunar.

Leitast skal við að nýta fyrirbyggjandi innviði sem best og stuðla að hagkvæmri landnýtingu. Ný uppbygging skal eftir því sem kostur er tengjast núverandi byggð og samgöngukerfi þannig að

dregið sé úr þörf fyrir nýja innviði og óþarfa rask á landi.

4.2.1. Almenn um byggðamynstur

Ný byggð skal falla að staðhátum og styrkja þá byggðarheild sem fyrir er.

Forðast skal ómarkvissa dreifingu byggðar sem leiðir til aukins kostnaðar við innviði eða skerðir verðmæt landgæði.

Mörk hins byggða og óbyggða lands skulu vera skýr og taka mið af landslagsheildum og náttúrulegum afmörkunum.

Tryggja skal gott aðgengi fyrir alla hópa samfélagsins, þar á meðal börn, eldra fólk og hreyfihamlaða.

Stuðla skal að samfelldu neti göngu-, hjóla- og útivistarleiða innan byggðar og milli byggðar og útivistarsvæða.

4.2.2. Umfang byggðar

Umfang byggðar skal taka mið af burðargetu lands, aðgengi að innviðum, þjónustu og náttúru- og menningarverðmætum svæðisins.

Stuðla skal að fjölbreyttu framboði húsnæðis og byggingaforma eftir eðli og hlutverki einstakra svæða.

Stærð, hæð og byggingarmagn mannvirkja skulu taka mið af mælikvarða nærliggjandi byggðar og yfirbragði svæðisins.

Þar sem deiliskipulag liggur ekki fyrir skal meta sérstaklega áhrif nýrrar uppbyggingar á landslag, ásynd og byggðamynstur áður en leyfi eru veitt.

4.2.3. Yfirbragð og ásynd

Við hönnun og uppbyggingu skal leitast við að efla sérkenni staðarins og varðveita þau gæði sem felast í náttúrulegu og byggðu umhverfi.

Gæta skal að mikilvægum sjónlínunum, útsýni og kennileitum.

Virða skal byggingarlistarsöguleg og menningarsöguleg einkenni þar sem þau eru til staðar.

Frágangur lóða, gatna, stiga, bílastæða og opinna svæða skal vera vandaður og stuðla að heildstæðu yfirbragði byggðar.

4.2.4. Deiliskipulagsgerð

Við gerð deiliskipulags skal gera grein fyrir:

- byggðamynstri og tengslum við aðliggjandi byggð,
- þéttleika, byggingarmagni og nýtingu svæða,
- hámarkshæðum mannvirkja eftir því sem við á,
- göngu-, hjóla- og útivistartengingum,
- áhrifum á landslag, ásynd og menningarminjar,
- aðgerðum sem stuðla að vistlegu, öruggu og aðlaðandi umhverfi.

4.3. Stakar framkvæmdir

Heimilt er að veita leyfi fyrir stökum framkvæmdum án breytingar á aðalskipulagi að uppfylltum skilyrðum þess kafla og viðeigandi landnotkunarflokks.

Skipulagsnefnd metur í hverju tilviki hvort framkvæmd sé þess eðlis að hún kalli á deiliskipulag eða breytingu á aðalskipulagi. Um grenndarkynningu fer samkvæmt skipulagslögum.

Stakar framkvæmdir skulu:

- vera í samræmi við gildandi landnotkun,
- valda ekki verulegum umhverfis-, landslags- eða sjónrænum áhrifum,
- ekki kalla á verulega uppbyggingu samgöngu- eða veitukerfa,
- ekki skerða verndarsvæði, náttúruverðmæti eða menningarminjar nema sérstakar heimildir liggi fyrir.

Við framkvæmd og frágang skal leitast við að lágmarka rask. Mannvirki skulu falla vel að landi og tekið skal tillit til landslags, náttúruverðmæta og menningarminja. Nýjar tengingar við vegakerfi skulu að jafnaði byggja á núverandi vegum eða slóðum.

Eftirfarandi framkvæmdir eru almennt heimilar án breytingar á aðalskipulagi, að uppfylltum sérskilýrðum:

4.3.1. Smávirkjanir, örvirkjanir og smávindmyllur

Heimilt er að reisa smávirkjanir, örvirkjanir, sólarsellur og sambærileg orkumannvirki á landbúnaðarlandi eða óbyggðum svæðum til eigin

nota eða til að þjóna einstökum mannvirkjum og starfsemi, svo sem lögbýlum, neyðarskýlum eða fjarskiptamannvirkjum.

Um uppsett afl, stærðarmörk og frágang skal fara samkvæmt ákvæðum um orkuvinnslu í kafla 1.5.

Heimilt er að reisa smávindmyllur til eigin nota, að jafnaði allt að 100 kW uppsettu afli, enda séu þær í samræmi við viðkomandi landnotkun og hafi ekki veruleg áhrif á landslag, útivist, byggð eða náttúruverðmæti.

Stærri vindorkumannvirki eða vindorkuver eru háð breytingu á aðalskipulagi.

Rannsóknamöstur vegna vindmælinga eða sambærilegra rannsókna eru heimil til tímabundinnar notkunar að fengnum nauðsynlegum leyfum. Meta skal staðsetningu þeirra með hliðsjón af landslagi, sjónrænum áhrifum og annarri landnotkun.

4.3.2. Fjarskiptamöstur og flugleiðsögubúnaður

Heimilt er að reisa stök fjarskiptamöstur, veðurmælingamöstur og flugleiðsögubúnað utan þéttbýlis án breytingar á aðalskipulagi, enda liggi fyrir framkvæmdaleyfi og eftir atvikum grenndarkynning.

Við staðsetningu slíkra mannvirkja skal:

- leitast við að lágmarka sjónræn áhrif og tryggja að mannvirki falli sem best að landslagi,
- forðast að raska mikilvægum sjónlínnum eða útsýni til kennileita,

- stuðla að samnýtingu mastra og annarra innviða þar sem því verður við komið,
- forðast rask á öröskuðu votlendi, viðkvæmum vistgerðum og öðrum verðmætum náttúrusvæðum nema sýnt sé fram á að aðrir valkostir séu ekki fyrir hendi.

4.3.3. Rannsóknarborholur

Heimilt er að veita framkvæmdaleyfi fyrir stökum rannsóknarborholum vegna vatnsöflunar eða rannsókna á orkuauðlindum án deiliskipulags eða breytingar á aðalskipulagi.

Framkvæmdir kunna að vera háðar ákvörðun um matsskyldu samkvæmt lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Ef rannsóknir leiða til varanlegrar auðlindanýtingar eða orkuvinnslu skal skilgreina viðeigandi landnotkun í skipulagi áður en slík starfsemi hefst.

Við útgáfu framkvæmdaleyfis skal tryggja að:

- aðkoma, borplön og önnur mannvirki valdi sem minnstu raski á landi,
- komið sé í veg fyrir mengun grunn- og yfirborðsvatns,
- meðhöndlun skolvatns og annarra úrgangsefna sé fullnægjandi,
- rannsóknarsvæði sé fært til viðeigandi horfs að framkvæmd lokinni ef borholur verða ekki nýttar áfram.

Frágangur skal miða að því að endurheimta ásýnd og landgæði eins og kostur er.

4.4. Gistipjónusta og hótélstarfsemi

Gistipjónusta er heimil þar sem hún er sérstaklega heimiluð samkvæmt landnotkunarflokkum.

Gistipjónusta er ekki heimil á íbúðarsvæðum (ÍB) umfram heimagistingu nema sérstaklega sé kveðið á um það.

Hótel og gistiheimili eru ekki heimil á athafnasvæðum (AT), iðnaðarsvæðum (I) eða hafnarsvæðum (H), nema aðalskipulag kveði sérstaklega á um annað.

4.5. Orkuvinnsla

Orkuvinnsla með sölu að leiðarljósi er heimil þar sem samfélagslegur ávinningur liggur fyrir og umhverfisáhrif eru lágmarkuð.

Orkumannvirki skulu falla sem best að landslagi og annarri landnotkun.

Breyting á aðalskipulagi skal fara fram áður en ráðist er í umfangsmeiri orkuvinnslu eða varanlega nýtingu auðlinda.

4.6. Skógrækt

Skógrækt skal taka mið af landgæðum, landslagi, náttúrufari og annarri landnotkun.

Við skipulagningu skógræktar skal:

- forðast rask á votlendi, náttúrulegum birkiskógum, verndarsvæðum og menningarminjum,
- gæta að ásynnd lands og mikilvægum sjónlínunum,
- tryggja að aðgengi að útivistarsvæðum, ám og vötnum skerðist ekki,

- stuðla að notkun innlendra tegunda og staðargróðurs.

Nánari ákvæði um skógrækt eru sett fram undir viðkomandi landnotkunarflokkum.

4.7. Vernd votlendis

Votlendi gegnir mikilvægu hlutverki fyrir kolefnisbindingu, vatnsbúskap, líffræðilega fjölbreytni og náttúruvernd. Sveitarfélagið leggur áherslu á vernd og endurheimt votlendis í samræmi við náttúruverndarlög og landsskipulagsstefnu.

4.7.1. Skilgreining votlendis

Votlendi telst vera það svæði sem er

- blautt hluta árs eða allt árið,
- í votlendisflokkum samkvæmt vistgerðakorti Náttúrufræðistofnunar.

4.7.2. Verndarflokkun votlendis

4.7.2.1. Óraskað votlendi – fullt verndargildi

Framkvæmdir óheimilar nema sýnt sé fram á almannahagsmuni samanber heimild í náttúruverndarlögum.

Leyfi er aðeins veitt ef: framkvæmd er óhjákvæmileg, og gerðar eru fullnægjandi mótvægisáðgerðir.

4.7.2.2. Raskað votlendi – endurheimt

Stefna sveitarfélagsins er að endurheimta vegna loftslagsmarkmiða.

Framkvæmdir eru heimilar ef þær skerða ekki endurheimtar möguleika eða endurheimt er tryggð samhliða.

4.7.2.3. Röskuð svæði eða uppbornað votlendi – almenn heimild

Framkvæmdir heimilar að teknu tilliti til: vatnsflæðis, breytinga á vatnsyfirborði og grunnvatnsstöðu.

4.7.3. Kröfur við mat á framkvæmda

Umsókn um framkvæmdaleyfi sem varðar votlendi skal:

- Innihalda mat á núverandi vistgerð samkvæmt vistgerðakorti Náttúrufræðistofnunar.
- Greina breytingu á grunnvatnsstöðu og áhrif á nágrenni.
- Lýsa áhrifum á kolefnisbindingu, fuglalíf og vistkerfi, vatnafar, og nálæga nýttjörð.
- Sýna fram á að skoðaðir hafi verið valkostir þar sem votlendi er ekki raskað.
- Leggja fram mótvægisáðgerðir, t.d.: uppfyllingu skurða, endurheimt mýra, vöktun í 3–5 ár að loknum framkvæmdum.

4.7.4. Áhrif mannvirkja

Ný mannvirki skulu staðsett þannig að:

- þau skerði ekki vatnsflæði votlendis,
- valdi ekki óæskilegri breytingu á grunnvatnsstöðu,
- auki ekki hættu á flóðum, vatnsuppsöfnun eða landbroti,
- valdi ekki verulegri röskun á vistkerfum votlendis.

5. STEFNA UM LANDNOTKUN

Í samræmi við 6. og 8. kafla skipulagsreglugerðar er sett stefna og skilmálar um landnotkunarreiti.

Afmörkun landnotkunarreita miðast við meginatriði, svæði og heildir sem dregin eru út frá eigna- og lóðamörkum, miðlínunum gatna, hæðarlínunum, árfarvegum, eldri afmörkunum í aðalskipulagi, og sveitarfélagsmörkum. Afmörkun reita eru áætluð gróflega í samræmi við stóran skala aðalskipulagsins. Flatarmál landnotkunarreita er brúttó flatarmál sem gjarnan felur í sér hluta af gatnakerfi og stígum. Í deiliskipulagi skal kveða nánar á um notkun og nýtingu einstakra lóða, og gerð grein fyrir opnum svæðum, leiksvæðum, útivistarsvæðum, gatnakerfi og stígum.

Landnotkun og merking reita tekur mið af meginnotkun viðkomandi reits. Ákveðið svigrúm getur verið fyrir aðra starfsemi innan reita í samræmi við almenna skilmála og sérskilmála einstakra reita. Landnotkunarreitir eru auðkenndir með bókstaf, í samræmi við landnotkun, og númeri til auðkenningar.

Afmörkun landnotkunar skal ekki taka sem nákvæma útfærslu né skilgreiningu á lóða- og eignamörkum. Slíkt skal útfæra nánar í deiliskipulagi. Endanleg lóða- og eignamörk séu hnittsett á lóða- og/eða mæliblöðum.

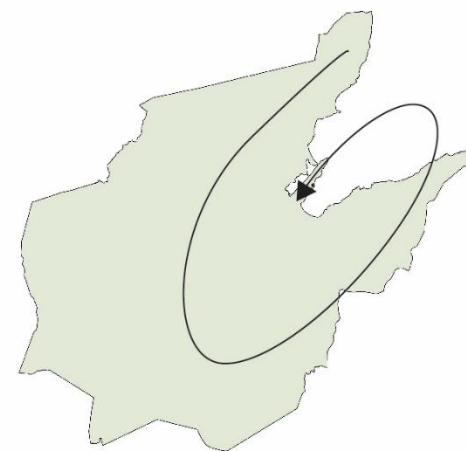
Landnotkun

[Afpreyningar- og ferðamannasvæði \(AF\)](#)
[Athafnasvæði \(AT\)](#)
[Efnistöku- og efnislosunarsvæði \(E\)](#)
[Flugvöllir \(FV\)](#)
[Frístundabyggð \(F\)](#)
[Hafnir \(H\)](#)
[Lönaðarsvæði \(L\)](#)
[Íbúðarbyggð \(ÍB\)](#)
[Íþróttasvæði \(ÍÞ\)](#)
[Kirkjugarðar og grafreitir \(K\)](#)
[Landbúnaðarsvæði \(L\)](#)
[Miðsvæði \(M\)](#)
[Opin svæði \(OP\)](#)
[Óbyggð svæði \(ÓB\)](#)
[Samfélagsþjónusta \(S\)](#)
[Sérstök not haf- og vatnssvæða \(SN\)](#)
[Skógræktar og landgræðslusvæði \(SL\)](#)
[Strandsvæði \(ST\)](#)
[Vatnsból \(VB\)](#)
[Vegir, götur og stigar \(VE\)](#)
[Veitur og helgunarsvæði \(VH\)](#)
[Verslun og þjónusta \(VP\)](#)
[Vötn, ár og sjór \(V\)](#)

Tákn

Auðkenni landnotkunar-reita byggir á staðsetningu þeirra þar sem talið er frá norð-vesturenda sveitarfélagsins, inn Selárdal, næst inn Vesturárdal og Hofsárdal, svo inn Böðvarsdal og út Kollumúla. Að lokum er talið frá Tangarsporði (Kolbeinstanga) og inn eftir tanganum.

5.1. Samræmi landnotkunarflokka við meginstefnu aðalskipulags

Með vísan til 1. mgr. 12. gr. skipulagsreglugerðar nr. 90/2013 og 28. gr. skipulagslaga er hér sett fram samræmistafli sem sýnir hvernig einstök landnotkunarsvæði styðja við meginstefnu sveitarfélagsins.

Landnotkunarflokkur	Meginstefna sem hann þjónar	Ákvæði sem tryggja samræmi
Afþreyingar- og ferðamannasvæði (AF)	Ferðaðþjónusta og menning	Hófleg uppbygging og viðhald ásýndar
Athafnasvæði (AT)	Atvinnulíf og nýsköpun	Skilgreind notkun og mótvægisaðgerðir vegna umhverfisáhrifa
Hafnir (H)	Atvinnulíf og grunnkerfi	Aðskilnaður þungaflutninga, innsigling og öryggi
Íbúðarbyggð (ÍB)	Sterk samfélagsþjónusta og lífsgæði	Þétting byggðar, fjölbreytt húsnæðisform, vistvænar lausnir
Landbúnaður (L)	Sjálfbær nýting auðlinda	Skilmálar um vernd ræktaðs lands og skýrt verklag við breytingar á landnotkun
Opin svæði (OP)	Umhverfi og útivist	Vernd gróðurs, stígakerfi og takmörkuð mannvirkjagerð
Óbyggð svæði (ÓB)	Vernd víðerna og vistkerfa	Takmörkun á nýjum mannvirkjum, vernd landslags og villtra dýra
Skógrækt/landgræðsla (SL)	Sjálfbær vistkerfi og kolefnisbinding	Innlendar tegundir, varúðarregla og viðmið um framkvæmdaleyfi

5.2. Afþreyingar- og ferðamannasvæði (AF)

Svæði fyrir afþreyingu og móttöku ferðafólks, þ.m.t. þjónustumiðstöðvar á hálendi og verndarsvæðum, fjallaskálar, tjald- og hjólhýsasvæði og skemmtigarðar.

Heimilt er að reisa minniháttar mannvirki og innviði sem tengjast rekstri afþreyingar- og ferðamannasvæða, svo sem bílastæði, stíga, upplýsingaskilti, leiksvæði, salerni og þjónustuhús. Mannvirki skulu falla vel að landslagi, vera látlaus í útliti og takmörkuð að umfangi.

Hámarksstærð stakra mannvirkja án deiliskipulags er 30 m² og hámarkshæð 4 m.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
AF-1	Dragakofi	Gangnamannaskáli.	Núverandi fjallaskáli skal halda óbreyttu umfangi. Heimilt er að sinna viðhaldi og endurbótum án breytingar á aðalskipulagi. Minniháttar stækkun er heimil að fengnu byggingarleyfi, enda falli hún að landslagi og breyti ekki eðli starfseminnar. Heimilt er að nýta skálann til gistingar fyrir allt að 10 gesti.	0,1
AF-2	Símahús á Urðum	Gangnamannaskáli.	Núverandi fjallaskáli skal halda óbreyttu umfangi. Heimilt er að sinna viðhaldi og endurbótum án breytingar á aðalskipulagi. Minniháttar stækkun er heimil að fengnu byggingarleyfi, enda falli hún að landslagi og breyti ekki eðli starfseminnar. Heimilt er að nýta skálann til gistingar fyrir allt að 10 gesti.	0,1
AF-3	Tjaldsvæði að Ásbrandsstöðum	Tjaldsvæði samhliða búrekstri og bændagistingu.	Eitt hús undir salerni og þjónustuhús, að hámarki 80 m ² og allt að 4 m hæð. Gert er ráð fyrir skjólrækt.	1,3

AF-4	Tjaldsvæði Vopnafjarðarkauptúns	Eldra tjaldsvæði. Í brekku ofan við Lónabraut, við hliðina á leikskólanum Brekkubæ.	Eitt hús undir salerni og þjónustuhús, að hámarki 30 m ² og allt að 4 m hæð. Heimil er skjólrækt sem raskar ekki mikilvægu útsýni eða aðgengi að svæðinu.	0,9
AF-5	Tjaldsvæðið Merkistúni	Nýtt tjaldsvæði á Merkistúni, við Búðaröxl. Nátegt aðliggjandi gönguleiðum og skógrækt.	Allt að tvö hús undir salerni og aðra þjónustu. Hvert hús að hámarki 40 m ² og allt að 4 m hæð. Halda skal opnum sjónlínunum yfir Vopnafjörð og tryggja að skjólrækt skerði ekki landslagsupplifun eða útsýni frá svæðinu.	3,7

5.3. Athafnasvæði (AT)

Svæði fyrir atvinnustarfsemi þar sem lítil hætta er á mengun svo sem léttur iðnaður, hreinleg verkstæði, bílasölur og umboðs- og heildverslanir. Einnig atvinnustarfsemi sem þarfnast mikils rýmis, t.d. vinnusvæði utandyra á lóðum eða starfsemi sem hefur í för með sér þungaflutninga, svo sem vörugeymslur og matvælaíðnaður.

Heimilt er að reisa mannvirki og innviði sem tengjast starfsemi athafnasvæða, svo sem verkstæði, geymslur, skrifstofur, þjónustuhús og útisvæði fyrir atvinnustarfsemi. Hámarksstærð stakra mannvirkja án deiliskipulags er 30 m² og hámarkshæð 4 m.

Byggð og mannvirki skulu falla vel að umhverfi sínu og frágangur lóða vera snyrtilegur, sérstaklega þar sem athafnasvæði liggja að íbúðarbyggð, útivistarsvæðum eða öðrum fjölförnum svæðum.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
AT-1	Hafnarsvæði norður	Athafnasvæði ofan við hafnarsvæði norður, geymslusvæði hafnarsvæðisins.	Heimilt er að byggja upp svæðið að fullu innan núverandi afmörkunar. Nýtingarhlutfall skal vera á bilinu 0,20-0,35. Hámarkshæð bygginga er 5 m. Byggingar skulu tengjast hafnartengdri starfsemi og geymslusvæðum hafnar.	1,8
AT-2	Búðaröxl norður	Athafnasvæði fyrir léttari og lítt mengandi iðnað s.s. skrifstofur, verkstæði og geymslusvæði vinnuvéla.	Gert ráð fyrir stækkun svæðisins til norðurs innan núverandi afmörkunar. Nýtingarhlutfall allt að 0,30 samkvæmt deiliskipulagi. Hámarkshæð bygginga er 9 m (1-2 hæðir). Starfsemi skal samræmast nálægri íbúðarbyggð og íþróttasvæðum og ekki valda óþægindum vegna hávaða, lyktar, sjónrænna áhrifa eða umferðar.	5,2
AT-3	Búðaröxl suður	Áhaldahús, geymslur og slökkvistöð.	Á svæðinu eru áhaldahús, slökkvistöð og geymslur. Heimilt er að viðhalda og endurnýja núverandi mannvirki. Ekki er gert ráð fyrir stækkun svæðisins né aukningu á byggingarmagni umfram það sem fyrir er.	1,0
AT-4	Norður Skálanes 1	Áhaldahús og geymslur.	Á svæðinu eru áhaldahús og geymslur. Heimilt er að viðhalda og endurnýja núverandi mannvirki. Ekki er gert ráð fyrir stækkun svæðisins. Hámarkshæð bygginga er 5 m.	0,6

5.4. Efnistöku- og efnislosunarsvæði (E)

Svæði þar sem ráðgert er að taka, vinna eða losa jarðefni.

Efnistökusvæði eru svæði á landi, í sjó, ám eða vötnum þar sem fram fer eða fyrirhuguð er efnistaka eða efnisvinnsla, svo sem malarnám, sandnám, grjótnám, gjallnám eða vikurnám.

Efnislosunarsvæði eru svæði á landi, í sjó, ám eða vötnum þar sem fram fer eða fyrirhuguð er landfylling eða losun jarðefna, sem eru hrein og ómengduð, svo sem jarðefni sem til falla vegna byggingarframkvæmda.

Jarðefni eru takmörkuð auðlind og skal öll nýting taka mið af því. Raska ætti eins litlu landi og hægt er. Afla þarf framkvæmdaleyfis sveitarstjórnar. Í umsókn um framkvæmdarleyfi til efnistöku og efnislosunar skal fylgja lýsing á framkvæmdinni með hliðsjón af skilmálum í skipulagi viðkomandi efnistökusvæðis. Í gögnum þarf að gera grein fyrir landslagi fyrir og eftir efnistöku/efnislosun, stærð svæðis, vinnsludýpi, magni og gerð efnis sem sótt er leyfi fyrir, vinnslutíma og hvaða yfirborðsefni stendur til að nota til að hindra fok á jarðefnum.

Við skipulagningu á efnistöku skal huga að því að námusvæði falli vel að umhverfi sínu að efnistöku lokinni. Við lok efnistöku skal því ganga frá efnistökusvæðum með það í huga að frágangur þeirra verði endanlegur því langur tími getur liðið þar til frekari efnistaka verður. Efnistökusvæðum sem ekki stendur til að nota aftur skal græða upp með staðargróðri. Staðargróður skal alltaf vera fyrsta val á gróðurþekju og óheimilt er að planta framandi, eða ágengum plöntutegundum.

Huga skal að landmótun raskaðra svæða við frágang efnistökusvæða þannig að þau falli sem best að umhverfi sínu. Markmið landmótunar skal vera að sýnileg ummerki efnistökkunnar verði eins lítil og kostur er og hverfi með tímanum. Til að verjast foki skal þekja röskuð svæði eins fljótt og hægt er með gróðri.

Við efnistöku úr ám skal gæta þess að árnar skipti ekki um farveg og/eða auki landrof. Huga skal til þess að laust efni ofan við efnistökusvæði getur farið af stað niður ánnna að lokinni efnistöku. Gæta skal þess að efnistaka valdi sem minnstum breytingum á árfarvegi bæði ofan og neðan við efnistökusvæði. Afla þarf framkvæmdaleyfis Fiskistofu við framkvæmdir 100 m við veiðivötn eða nær, sem áhrif geta haft á lífríki vatnsins eða aðstöðu til veiði samkvæmt lögum nr. 61/2006 um lax- og silungaveiði.

Lágmarka skal neikvæð áhrif á náttúru, menningarminjar, útivistarsvæði eða aðra starfsemi við notkun en einnig vegna frágangs, tímabundinn eða langtímafrágang. Bent er á 13. grein skipulagslaga um framkvæmdarleyfi og málsmeðferð. Sjá einnig ákvæði laga um mat á umhverfisáhrifum og laga um náttúruvernd.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
E-1	Náma við Hvammsgerði	Setnáma. Forn sjávarkambur. Hálffrágengin. Fastanr. Vegagerðarinnar: 18432. Í notkun.	Heildarefnistaka <50.000 m ³	3,1
E-2	Ytri Nýpur	Setnáma. Forn sjávarkambur. Mól og steypumól. Fastanr. Vegagerðarinnar: 20173. Í notkun.	Heildarefnistaka allt að 5000 m ³ .	1,7
E-3	Fremri Nýpur	Setnáma. Forn sjávarkambur. Hálffrágengin. Fastanr. Vegagerðarinnar: 20156. Í notkun.	Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	0,7

E-4	Straumseyri 2 við Lónið	Setnáma. Forn óseyri. Fastanr. Vegagerðarinnar: 20155. Í notkun.	Ófrágengin, enn í notkun. Heildarefnistaka um 150.000 m ³ .	3,9
E-5	Skógar 2	Setnáma. Forn sjávarkambur. Fastanr. Vegagerðarinnar: 20157. Efnistöku lokið.	Ófrágengin, efnistöku lokið. Leyfilegt að taka efni, allt að 5.000 m ³ þegar áætlun um fullan frágang liggur fyrir.	1,1
E-6	Náma V	Ruðningur. Setnáma. Fastanr. Vegagerðarinnar: 22564	Ófrágengin, enn í notkun. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	0,9
E-7	Náma W	Árhjalli, setnáma. í notkun. Fastanr. Vegagerðarinnar: 22563	Ófrágengin, enn í notkun. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	2,4
E-8	Eyrar í farvegi Þverár, ofan við brú.	Malareyrar í árfarvegi Þverár, ofan við brú á Sunnudalsvegi og neðan við stöðvarhús Þverárvirkjunar.	Efnistaka heimil til að verja brúnna og veginn í miklum vatnavöxtum. Slík varnarviðbrögð skulu unnin í samstarfi við Vegagerðina. Heildarefnistaka <50.000 m ³ . Gæta skal að halda ástandi vatnshlots góðu til lengri tíma litið.	1,8
E-9	Refstaður	Setnáma. Forn óseyri. Hálfrágengin. Í notkun.	Ófrágengin, enn í notkun. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	0,5
E-10	Krossavík	Setnáma. Forn sjávarkambur. Fastanr. Vegagerðarinnar: 18508. Í notkun.	Ófrágengin, enn í notkun. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	4,1
E-11	Kolbeinstangi 2. Vestari-Hraungerðisnáma	Storkuberg. Gosberg, eldra en frá nútíma. Grjót sótt þangað í brimgarð. Fastanr. Vegagerðarinnar: 20170. Í notkun.	Ófrágengin, enn í notkun. Heildarefnistaka um 150.000 m ³ .	4,6
E-12	Kolbeinstangi 1	Storkuberg. Gosberg, eldra en frá nútíma. Fastanr. Vegagerðarinnar: 20171.	Ófrágengin, enn í notkun. Heildarefnistaka <50.000 m ³ .	3,0

5.5. Flugvellir (FV)

Tiltekið svæði á láði eða legi, að meðtöldum byggingum, flugbrautum og búnaði sem er ætlað til afnota við komu, brottför og hreyfingar loftfara á jörðu niðri.

Allar landingar loftfara skulu framkvæmdar þannig að þær valdi ekki verulegri röskun á náttúru, lífríki eða verndarsvæðum, nema þegar um neyðartilvik eða björgunarstörf er að ræða.

Heimilt er að lenda loftförum, þar með talið þylum, utan skilgreindra flugvalla eða landingarsvæða með samþykki landeiganda þegar um tímabundna notkun er að ræða. Verði landingar reglulegar eða hluti af skipulagðri starfsemi skal skilgreina landingarsvæði í aðal- eða deiliskipulagi. Undanskildar eru neyðarlandingar, sjúkraflug og björgunarflug.

Við skipulagningu og uppbyggingu innan flugvallarsvæða skal taka mið af gildandi kröfum um flugöryggi, hindrunarfleti og öðrum ákvörðunum Samgöngustofu og Isavia eftir því sem við á. Mannvirki, gróður og önnur uppbygging skulu ekki skerða öryggi flugstarfsemi eða takmarka rekstrarmöguleika flugvallarins.

Ný mannvirki skulu falla að núverandi landmótun og mannvirkjum svæðisins. Umfang, staðsetning og útfærsla nýrrar uppbyggingar skal ákveðin í deiliskipulagi þar sem tekið er mið af rekstrarþörf flugvallarins, flugöryggi og landslagi.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
FV-1	Vopnafjarðarflugvöllur	Flugbraut, flugstöð, flugskýli, geymslur og tengd athafnasvæði.	Heimilt er áætlunarflug, einkaflug, sjúkraflug, björgunarflug og þyrlulendingar. Flugvöllurinn er mikilvægur hluti samgönguinnviða sveitarfélagsins og heimilt er að viðhalda og endurnýja flugbraut, flugstöð, flugskýli, leiðsögubúnað og önnur mannvirki sem tengjast rekstri hans. Umfang nýrrar uppbyggingar skal ákveðið í deiliskipulagi með hliðsjón af rekstrarþörf, flugöryggi og landslagi. Gert er ráð fyrir nauðsynlegum varnaraðgerðum vegna ágangs Hofsár og sjávar til að tryggja rekstrarhæfi flugvallarins til framtíðar. Leita skal umsagnar Samgöngustofu vegna framkvæmda sem kunna að hafa áhrif á flugöryggi eða rekstrarforsendur flugvallarins. Ekki er gert ráð fyrir lengingu flugbrautar á skipulagstímabilinu.	9

5.6. Frístundabyggð (F)

<i>Svæði fyrir frístundahús, tvö eða fleiri og nærþjónustu sem þeim tengist, þ.m.t. orlofshús og varanlega staðsett hjólhýsi. Föst búseta er óheimil í frístundabyggðum.</i>
--

Frístundabyggð skal skipulögð þannig að byggð falli vel að landslagi og náttúrufari og rask á landi verði sem minnst. Frístundahús skulu eftir því sem kostur er rísa í afmörkuðum þyrpingum sem samnýta aðkomu, vegi og veitulagnir.

Lóðir skulu almennt vera á bilinu 0,25-1,0 ha. Nýtingarhlutfall skal ekki fara yfir 0,03.

Við gerð deiliskipulags skal:

- skilgreina byggðamynstur, þéttleika og heildarumfang byggðar,
- setja ákvæði um fjarlægðir milli húsa og yfirbragð mannvirkja,
- tryggja að uppbygging falli að landslagi og náttúrufari svæðisins,
- gera grein fyrir gróðureldahættu og tryggja greiðar flóttaleiðir,
- taka tillit til viðkvæmra vistkerfa, jarðmyndana og annarra náttúruverðmæta.

Á stórum svæðum skal uppbygging vera áfangaskipt. Ekki skal hefja nýjan áfanga fyrr en lóðum í fyrri áfanga hefur verið að fullu ráðstafað eða sýnt hefur verið fram á þörf fyrir frekari uppbyggingu í samræmi við deiliskipulag.

Skjólærkt er heimil. Við tegundaval skal staðargróður og innlendar tegundir hafa forgang og markmið sjálfbærrar þróunar höfð að leiðarljósi.

Við hönnun mannvirkja skal horfa til fjölbreyttra lausna í efnisvali og byggingaraðferðum sem stuðla að ábyrgri auðlindanýtingu og góðri endingu mannvirkja.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
F-1	Þorbrandsstaðir	Óbyggt svæði ætlað undir frístundabyggð.	Deiliskipulag skal liggja fyrir áður en lóðum er úthlutað. Í deiliskipulagi skal skilgreina fjölda lóða, byggðamynstur, þéttleika og áfangaskiptingu uppbyggingar. Ekki skal hefja nýjan áfanga fyrr en lóðum í fyrri áfanga hefur verið ráðstafað eða synt hefur verið fram á þörf fyrir frekari uppbyggingu. Gera skal grein fyrir gróðureldahættu og flóttaleiðum.	93,2
F-2	Hrappsstaðir	Óbyggt svæði ætlað undir frístundabyggð.	Heimilt er að reisa allt að 8 frístundahús. Deiliskipulag skal liggja fyrir áður en lóðum er úthlutað. Gera skal grein fyrir gróðureldahættu og flóttaleiðum.	9,6

5.7. Hafnir (H)

Svæði fyrir hafnir og hafnarmannvirki þar sem gert er ráð fyrir mannvirkjum og tækjum til móttöku skipa og báta, losunar og lestunar þeirra, geymslu vöru, móttöku og afgreiðslu þessarar vöru til áframhaldandi sjó- eða landflutninga, til móttöku og brottfarar farþega og smábátahafnir.

Á hafnarsvæðum er heimil hafnsækin starfsemi, þar á meðal útgerð, fiskvinnsla, þjónusta við skip og báta, geymslusvæði, rannsóknarstarfsemi og önnur starfsemi sem tengist nýtingu hafnarinnar. Heimilt er að byggja upp nauðsynlega innviði, þar með talið orkudreifingu og aðstöðu fyrir orkuskipti.

Við skipulagningu og uppbyggingu hafnarsvæða skal:

- tryggja skilvirka nýtingu lands og hafnarmannvirkja,
- gæta að öryggi hafnarstarfsemi og samgöngum innan hafnarsvæðis,
- stuðla að vönduðum frágangi og snyrtilegri ásýnd,
- taka mið af hækkun sjávarstöðu og nýjustu viðmiðum Vegagerðarinnar um land- og gólfkóta á lágsvæðum.

Í deiliskipulagi skal gera grein fyrir umfangi byggðar, byggingarmagni, nýtingu svæða, samgöngum og tengingu starfsemi við hafnarrekstur.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
H-1	Miðhluti hafnarsvæðis	Hafnsækin starfsemi, löndun og lestun. Fiskimjölverksmiðja, frystigeymslur, iðnaður tengdur verksmiðju og sjávarútgerð. Hafnarkantur og löndunarbyggja.	Svæðinu hefur verið fullráðstafað samkvæmt gildandi deiliskipulagi og ekki er gert ráð fyrir frekari stækkun þess á skipulagstímabilinu. Uppbygging innan svæðisins skal fara fram í samræmi við gildandi deiliskipulag þar sem hámarksbyggingarmagn og nýting hafa verið skilgreind.	7,9
H-2	Hafnarsvæði norður	Smábátahöfn og löndunarbyggja.	Gera skal ráð fyrir legu og löndunaraðstöðu fyrir smábáta. Heimilt er að stækka svæðið með allt að 18.000 m ² landfyllingu á grynningum í samræmi við forsendur aðalskipulags og valkostagreiningu í forsendu- og umhverfisskýrslu. Umfang, útfærsla og starfsemi svæðisins skulu skilgreind í deiliskipulagi. Komi til matsskyldu samkvæmt lögum um umhverfismat	3,4

			framkvæmda og áætlana skal þeirri málsmæðferð lokið áður en framkvæmdaleyfi er veitt.	
H-3	Krókalón	Innrígarður, varnargarður norður svæðis. Ver höfnina og hafnarsvæðið fyrir sjógangi.	Heimilt er að viðhalda, styrkja og endurnýja varnargarða og tengd mannvirki. Óverulegar breytingar á afmörkun vegna hönnunar eru heimilar án breytingar á aðalskipulagi.	4,7
H-4	Varnargarður hafnar	Varnargarður hafnar milli Miðhólma og Skiphólma. Ver höfnina fyrir sjógangi.	Heimilt er að viðhalda, styrkja og endurnýja varnargarðinn. Óverulegar breytingar á afmörkun vegna hönnunar eru heimilar án breytingar á aðalskipulagi.	1,6

5.8. Iðnaðarsvæði (I)

Svæði fyrir umfangsmikla iðnaðarstarfsemi eða starfsemi sem er talin geta haft mengun í för með sér, svo sem verksmiðjur, virkjanir, þ.m.t. vatnsfallsvirkjanir, jarðhitavirkjanir, sjávarfallavirkjanir og vindmyllur, tengivirki, veitustöðvar, skólpælu- og hreinsistöðvar, endurvinnslustöðvar, brennslustöðvar, förgunarstöðvar, sorpurðunarsvæði, flokkunarmiðstöðvar og birgðastöðvar fyrir mengandi efni.

Við uppbyggingu á iðnaðarsvæðum skal leggja áherslu á vandaðan frágang og snyrtilega ásýnd, sérstaklega þar sem svæði liggja að íbúðarbyggð, útivistarsvæðum eða fjölförnum samgönguleiðum.

Heimilt er að nýta skjólrækt, skjólgarða og landmótun til að draga úr sjónrænum áhrifum og bæta aðlögun mannvirkja að umhverfi.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
I-1	Þverárvirkjun	6MW vatnsaflsvirkjun. Iðnaðarsvæðið samanstendur af: stíflu, uppistöðulóni, yfirfalli, veituskurðum, þrýstipípu, stöðvarhúsi, frárennisskurði og vegum.	Heimilt er að reka og viðhalda vatnsaflsvirkjun með uppsettu afli allt að 6 MW. Umfang mannvirkja skal vera samkvæmt gildandi deiliskipulagi. Mannvirki skulu falla að umhverfi eins og kostur er. Aurskolun úr lóni og inntaki skal fara fram í samráði við Veiðifélag Hofsár og Sunnudalsár.	22,6
I-2	Vatnsaflsvirkjun við Refsstaði	Vatnsaflsvirkjun, 730 kW virkjun í Selá við Refsstaðafjall.	Heimilt er að reka og viðhalda vatnsaflsvirkjun með uppsettu afli allt að 730 kW ásamt tilheyrandi mannvirkjum.	1,0
I-3	Vatnsaflsvirkjun í landi Engihlíðar	Vatnsaflsvirkjun í Haugsá í landi Engihlíðar, 200-300 kW.	Heimilt er að reka og viðhalda vatnsaflsvirkjun með uppsettu afli allt að 300 kW ásamt tilheyrandi mannvirkjum.	1,0
I-4	Urðunarsvæði við Búðaröxl	Núverandi urðunarsvæði við Búðaröxl.	Unnið verði í samræmi við markmið laga um meðhöndlun úrgangs og markvisst dregið úr urðun úrgangs. Umfang mannvirkjagerðar og starfsemi svæðisins skal vera samkvæmt deiliskipulagi.	7,9
I-5	Iðnaðarsvæði norðan við Hraun	Steypastöð með malarvinnslu og oliublöndun.	Heimil er iðnaðar-, þjónustu- og geymslustarfsemi sem samræmist staðsetningu svæðisins. Starfsemi skal ekki valda verulegum óþægindum fyrir	9,1

			íbúðarbyggð eða íþróttasvæði. Hámarkshæð bygginga er 9 m og hámarksnýtingarhlutfall 0,3.	
I-6	Rafstöð við Vesturárdalsveg	Rafstöð og tengivirki rafveitukerfis.	Starfsemi skal ekki hafa veruleg neikvæð áhrif á nærliggjandi íbúðarbyggð eða útivistarsvæði. Hámarkshæð bygginga er 9 m og hámarksnýtingarhlutfall 0,3.	0,8
I-7	Móttöku- og flokkunarstöð sorps	Móttöku- og flokkunarstöð sorps við Búðaröxl.	Heimilt er að stækka húsnæði og geymslusvæði innan landnotkunarreitsins. Hámarksbyggingarmagn er 400 m ² umfram núverandi byggingar. Frekari stækkun krefst breytinga á skipulagi. Geymslu- og athafnasvæði skulu vera innan afmarkaðs reits. Nánari ákvæði um staðsetningu, hæðir mannvirkja og frágang skulu skilgreind í deiliskipulagi. Fyrirhugaðar breytingar á starfsemi skulu unnar í samráði við Heilbrigðiseftirlit Austurlands.	1,2
I-8	Oliugeymsla	Núverandi oliugeymslutankar við hafnarsvæðið	Gert er ráð fyrir óbreyttri oliugeymslu út skipulagstímann. Ef starfsemi er hætt fyrir er heimilt að rífa eða taka niður olútanka, öryggissvæði og önnur mannvirki sem tengjast oliugeymslu.	0,1
I-9	Dælustöð fráveitu	Lóð fyrir dælustöð fráveitu.	Heimilt er að reisa og reka dælustöð fráveitu og tengd veitumannvirki.	> 0,1

5.9. Íbúðarbyggð (ÍB)

Svæði fyrir íbúðarhúsnæði og nærþjónustu sem því tengist, auk minniháttar atvinnustarfsemi sem samrýmist búsetu eftir því sem nánar er kveðið á um í stefnu skipulagsins.

Öll íbúðarsvæði sveitarfélagsins eru innan eða í beinu samhengi við Vopnafjarðarkauptún. Ekki er gert ráð fyrir nýjum þéttbýliskjörnum á skipulagstímabilinu.

Ný byggð skal falla að yfirbragði, mælikvarða og byggðamynstri nærliggjandi byggðar. Við uppbyggingu skal taka tillit til staðhátta, landslags, menningararfs og sögu staðarins.

Stuðla skal að fjölbreyttu framboði húsnæðis í samræmi við húsnæðisáætlun sveitarfélagsins. Við áframhaldandi uppbyggingu skal horfa til fjölbreyttrar húsagerðar, hagkvæmrar landnýtingar og góðrar nýtingar núverandi innviða.

Í deiliskipulagi skal skilgreina:

- húsagerðir og heimilaða nýtingu,
- hámarksfjölda hæða,
- þéttleika byggðar,
- tengingu við göngu-, hjóla- og stígakerfi,
- yfirbragð byggðar og almenningssvæða.

Minniháttar atvinnu- og menningarstarfsemi er heimil innan íbúðarsvæða svo fremi að hún valdi ekki óþægindum vegna hávaða, lyktar, umferðar eða annarrar starfsemi sem samræmist ekki búsetu.

Gistþjónusta umfram heimagistingu (flokkur I) er ekki heimil á íbúðarsvæðum nema við skilgreindar lykilgötur, Hafnarbyggð, Kolbeinsgötu og Miðbraut. Þar eru heimilir gististaðir í flokkum I-III samkvæmt reglugerð um gististaði og gistiheimili.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
ÍB-1	Holtahverfi	Íbúðarbyggð við Búðaröxl. Tækifæri til þéttingar byggðar með skipulagningu óbyggðra svæða.	Heimil eru sérbýli, allt að tvær hæðir. Deiliskipulag er í gildi og skal áframhaldandi uppbygging taka mið af því. Viðhalda skal núverandi byggðamynstri og yfirbragði hverfisins. Núverandi þéttleiki er um 7,4 íbúðir/ha.	4,6
ÍB-2	Hamrahlíð	Íbúðarbyggð við Hamrahlíð, Miðbraut og Lónabraut sunnan grunnskóla.	Heimil eru 1-2 hæða sérbýlis- og fjölbýlishús. Þéttleiki, húsagerðir og yfirbragð byggðar skulu taka mið af núverandi byggð. Nánari útfærsla verður ákveðin í deiliskipulagi. Núverandi þéttleiki er um 7,4 íbúðir/ha.	7,0
ÍB-3	Lónabraut og Fagrihjalli	Íbúðarbyggð við enda Lónabraut og Fagrahjalla.	Heimil eru 1-2 hæða sér- og tvíbýlishús. Gert er ráð fyrir tengingu við framtíðaruppbyggingu á reit ÍB-4. Núverandi þéttleiki er um 7,5 íbúðir/ha	9,2
ÍB-4	Stækkun Lónabrautar og Fagrahjalla	Framtíðarstækkun íbúðabyggðar með lengingu Lónabrautar og Fagrahjalla.	Gert er ráð fyrir sérbýlum, tvíbýlum og smærri fjölbýlishúsum. Þéttleiki og yfirbragð byggðar skulu vera sambærileg við aðliggjandi hverfi. Umfang uppbyggingar, húsagerðir og fjöldi íbúða skulu ákvarðast í deiliskipulagi með hliðsjón af húsnæðisáætlun sveitarfélagsins.	4,9
ÍB-5	Skálaneshverfi	Íbúðarbyggð syðst í þéttbýlinu. Tækifæri til þéttingar byggðar á óbyggðum svæðum.	Heimil eru 1-3 hæða sérbýli og fjölbýlishús. Uppbygging skal vera samkvæmt gildandi deiliskipulagi og taka mið af núverandi yfirbragði svæðisins. Núverandi þéttleiki er um 6,2 íbúðir/ha.	7,7
ÍB-6	Skálar	Núverandi sérbýlishús syðst í þéttbýlinu.	Heimil er eðlileg þróun, viðhald og endurnýjun byggðar innan núverandi marka.	0,3
ÍB-7	Grund	Núverandi sérbýlishús við Grund 1 og 2 nyrst í þéttbýlinu.	Heimil er eðlileg þróun, viðhald og endurnýjun byggðar innan núverandi marka.	0,3
ÍB-8	Fagrabrekka	Núverandi sérbýlishús við Fagrabrekku 1 og 2 nyrst í þéttbýlinu.	Heimil er eðlileg þróun, viðhald og endurnýjun byggðar innan núverandi marka.	0,5

5.10. Íþróttasvæði (ÍÞ)

Svæði fyrir landfreka íþróttaaðstöðu aðra en þá sem þjónar tilteknu hverfi, svo sem skeiðvelli og hesthúsabyggð, akstursíþróttasvæði, skotæfingasvæði, golfvelli og stærri íþróttamiðstöðvar.

Á íþróttasvæðum er heimilt að reisa mannvirki og innviði sem tengjast íþróttastarfsemi, útivist og rekstri íþróttafélaga, svo sem æfinga- og keppnisaðstöðu, félagsaðstöðu, þjónustuhús, áhaldahús, veitingaaðstöðu og minni verslun tengda starfseminni.

Við uppbyggingu skal gæta að góðri ásýnd, aðgengi og öryggi notenda. Heimil er skjólrækt á svæðunum. Umfangsmeiri skógrækt skal skilgreind sérstaklega sem skógræktar- og landgræðslusvæði (SL).

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
ÍÞ-1	Skotæfingasvæði við Skógareyri	Skógareyri er hálf gróin malareyri sem liggur út í mitt Skógarlón. Skotæfingasvæðið stendur ofan við eyrina, í um 200 m frá lóninu sjálfu og um 24 m hærra í landi.	Heimilt er að reka skotæfingasvæði með allt að 400 m ríffillbraut og tilheyrandi skothúsi. Starfsemin skal ávallt uppfylla gildandi kröfur um hollustuhætti, mengunarvarnir og hávaðamörk. Við útgáfu eða endurnýjun leyfa skal tryggt að mengun berist ekki í jarðveg eða vatn og að starfsemin valdi ekki verulegu ónæði.	5,3
ÍÞ-2	Íþróttasvæði Vopnafjarðar	Á svæðinu er keppnisvöllur í fótbolta, æfingavellir, blakvöllur, hoppbelgur og folfvöllur.	Heimilt er að reka hvers konar íþróttar- og tómstundastarfsemi ásamt þeirri þjónustu sem henni tengist. Heimilt er að reisa íþróttavelli, íþróttahús, stúkubyggingar, félagsaðstöðu, þjónustuhús, líkamsræktaraðstöðu, veitingaaðstöðu og minni verslun tengda starfseminni. Umfang uppbyggingar skal ákveðið í deiliskipulagi.	7,4
ÍÞ-3	Hesthúsahverfið í Vesturárdal	Hesthúsabyggð og athafnasvæði hestamanna.	Heimil eru hesthús, reiðvellir, skeiðvellir, reiðhöll, félagsaðstaða, geymslur og önnur mannvirki sem tengjast hestamennsku. Mannvirki skulu að jafnaði vera á einni hæð og allt að 9 m að hæð. Umfang uppbyggingar skal samræmast deiliskipulagi og starfsemi svæðisins.	3,6
ÍÞ-4	Skálavöllur	9 holu golfvöllur.	Heimil eru mannvirki sem tengjast rekstri golfvallarins, svo sem félagsaðstaða, áhaldahús, þjónustuhús, geymslur og minni veitingaaðstaða. Mannvirki skulu falla vel að landslagi og yfirbragði svæðisins.	15,3

5.11. Kirkjugarðar og grafreitir (K)

Svæði fyrir kirkjugarða og grafreiti.				
---------------------------------------	--	--	--	--

Gert er ráð fyrir minniháttar geymsluskúrum, að hámarki tvo, allt að 30 m² af stærð og 4 m hæð, og stígum sem tengjast rekstri og umhirðu garða og grafreita.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
K-1	Vopnafjarðarkirkjugarður	Kirkjugarður.	Gert er ráð fyrir stækkun kirkjugarðs til norðurs innan núverandi afmörkunar. Fyrirhuguð stækkun rúmast að fullu innan reitsins og krefst því ekki breytingar á aðalskipulagi. Heimilt er að koma fyrir nauðsynlegum mannvirkjum sem tengjast rekstri og umhirðu kirkjugarðsins.	1,8

5.12. Landbúnaðarsvæði (L)

Svæði fyrir landbúnað og mannvirki sem tengjast búrekstrinum, með áherslu á búfénað, matvæla- og fóðurframleiðslu.

Landbúnaðarsvæði í Vopnafjarðarhreppi er allt land sem liggur neðan 300 m hæðar yfir sjávarmáli og hefur ekki verið ráðstafað til annara nota, svo sem þéttbýli eða önnur byggð svæði eða hafa takmarkaða notkunarmöguleika af náttúrufarslegum ástæðum (t.d. ár og vötn) eða verndarákvæði sem útiloka landbúnað.

Flokkun og vernd landbúnaðarlands

Landbúnaðarland hefur verið flokkað í fjóra ræktunarflokka eftir hentugleika til matvæla- og fóðurframleiðslu. Flokkunin skal lögð til grundvallar við ákvarðanir um breytta landnotkun, skógrækt, uppbyggingu mannvirkja og útgáfu framkvæmdaleyfa. Sjá nánar á skýringarkorti A.

- Flokkur 1: Mjög gott ræktunarland.
- Flokkur 2: Gott ræktunarland.
- Flokkur 3: Sæmilegt ræktunarland.
- Flokkur 4: Takmarkað ræktunarland.

Land í ræktunarflokki 1 og 2 telst mikilvægt ræktunarland og skal að jafnaði varðveitt til matvæla- og fóðurframleiðslu.

Óheimilt er að ráðstafa landi í ræktunarflokki 1 eða 2 til annarrar varanlegrar landnotkunar nema sýnt sé fram á að:

- ekki séu raunhæfir kostir á landi með lægra ræktunargildi,
- framkvæmd sé nauðsynleg vegna samfélagslegra eða skipulagslegra hagsmuna,
- áhrif á framtíðarnýtingu ræktunarlands hafi verið metin og rökstudd.

Við umsókn um framkvæmdaleyfi eða breytingu á landnýtingu skal ávallt gera grein fyrir ræktunarflokki landsins.

Flokkun landbúnaðarlands byggir á fyrirliggjandi gögnum á mælikvarðanum 1:50.000 og skal túlkuð með hliðsjón af þeirri nákvæmni. Verði ágreiningur eða óvissa um ræktunargildi lands skal byggja ákvarðanir á nánari vettvangsrannsóknnum og faglegu mati á jarðvegi, landgæðum og ræktunarskilyrðum.

Byggingar og mannvirki

Heimilt er að reisa mannvirki sem tengjast búrekstri, matvælaframleiðslu, hlunnindanýtingu og annarri hefðbundinni starfsemi jarða.

Horfa skuli til fjölbreyttra lausna í efnisvali og byggingaraðferðum til að styðja við ábyrga efnisnotkun og hagkvæma endingu mannvirkja til lengri tíma.

Heimilt er að reisa nauðsynlega innviði vegna veitu-, fjarskipta- og samgöngukerfa að því gefnu að mannvirki falli vel að landi, rask verði í lágmarki, forðast verði að skera sundur tún, ræktunarland og akurlendi. Leitast skal við að nýta núverandi vegi, slóða og heimreiðar eftir því sem kostur er.

Merkja skal reið- og gönguleiðir til að stýra umferð frá ræktunarlandi, túnum og viðkvæmum svæðum.

Skógrækt

Heimil er skjólrækt og nytjaskógrækt sem hluti af búrekstri þar sem heildarstærð skógræktarsvæða fer ekki yfir 100 ha.

Á landi í ræktunarflokki 1 og 2 er heimil skjólrækt sem styður landbúnaðarnýtingu. Nytjaskógrækt skal að jafnaði beint að landi í ræktunarflokki 3 og 4 eða öðru landi sem ekki telst mikilvægt ræktunarland.

Við umsókn um framkvæmdaleyfi vegna skógræktar skal gera grein fyrir ræktunarflokki lands og áhrifum á framtíðarnýtingu þess.

Ferðapjónusta

Heimilt er að veita ferðapjónustu á jörðum í ábúð, þar á meðal gistingu og aðra þjónustu sem eðlilegt er að tengja rekstri jarðar.

Heimilt er að nýta allt að tvö hús undir gistipjónustu án breytingar á aðalskipulagi, enda sé hámarksfjöldi gesta ekki meiri en 16 samtímis.

Nýta má núverandi húsakost með minni háttar breytingum og viðbyggingum, allt að 30 m² viðbótum samtals.

Uppbygging eða starfsemi umfram þessi mörk, þar með talið fleiri gistihús, fleiri en 16 gestir eða ný mannvirki sem breyta eðli landnýtingar, krefst breytingar á aðalskipulagi og eftir atvikum gerð deiliskipulags.

Ný mannvirki skulu að jafnaði tengjast núverandi heimreiðum og öðrum innviðum jarðar.

Landskipti

Við stofnun nýrra landeigna eða skiptingu jarða skal gæta að því að ekki verði dregið úr möguleikum til sjálfbærrar landbúnaðarnýtingar, ekki verði til óhagkvæmar landeignir sem torvelda rekstur eða nýtingu innviða. Stærð og eðli nýrra eigna þarf að vera í samræmi við fyrirhugaðri landnýtingu.

Efnistaka

Eiganda eða umráðamanni eignarlands er heimil allt að 1.000 m³ efnistaka á þurru landi til eigin nota án framkvæmdaleyfis, nema á verndarsvæðum eða þar sem sérstakar verndarreglur gilda.

Breyting landnotkunar

Við breytingu á landbúnaðarlandi skal:

- tilgreina ræktunarflokk landsins,
- meta áhrif á búrekstur og landnýtingu nærliggjandi jarða,
- gera grein fyrir áhrifum á náttúru, vatnafar, menningarminjar og vistkerfi.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
L-1	Selárdalur og Vopnafjarðarströnd	Landbúnaðarsvæði með blöndu ræktunarlands í flokkum 1-4. Takmarkað undirlendi til frekari ræktunar.	Áhersla er lögð á ræktun og landnýtingu sem styrkir matvælaframleiðslu og búrekstur.	20.718,0
L-2	Vesturárdalur	Landbúnaðarsvæði með talsverðu magni ræktunarlands í flokkum 1 og 2 og svigrúm til frekari ræktunar.	Áhersla er lögð á ræktun og landnýtingu sem styrkir matvælaframleiðslu og búrekstur.	8.563,4

L-3	Hofsárdalur	Helsta ræktunarsvæði sveitarfélagsins með umfangsmiklu ræktunarlandi í flokkum 1 og 2.	Helsta ræktunarsvæði sveitarfélagsins. Sérstök áhersla á vernd og áframhaldandi nýtingu ræktunarlands til matvæla- og fóðurframleiðslu.	15.560,0
L-4	Böðvarsdalur og Fagridalur	Takmarkað ræktunarland. Ríkjandi flokkar 3 og 4.	Takmarkað ræktunarland. Heimil er fjölbreytt landnýting sem samræmist landgæðum svæðisins, þar með talin nytjaskógrækt og önnur nýting sem styður sjálfbæra landnýtingu.	2.088,2
L-5	Leiðarhöfn	Lítið ræktunarland. Ríkjandi flokkar 2-4.	Takmarkað ræktunarland. Við ráðstöfun lands skal taka mið af ræktunargildi þess og möguleikum til búrekstrar. Heimil er fjölbreytt nýting sem samræmist landgæðum svæðisins.	23,1

5.13. Miðsvæði (M)

Svæði fyrir verslunar- og þjónustustarfsemi og stjórnsýslu sem þjónar heilu landsvæði, þéttbýlisstað eða fleiri en einu bæjarhverfi, svo sem verslanir, skrifstofur, þjónustustofnanir, hótél, veitinga- og gistihús, menningarstofnanir og önnur hreinleg atvinnustarfsemi sem talin er samræmast yfirbragði og eðli starfsemi miðsvæðis.

Miðsvæðið er ætlað fyrir blandaða starfsemi þar sem áhersla er lögð á að styrkja hlutverk miðbæjarins sem þjónustu-, menningar- og samverukjarna sveitarfélagsins.

Við uppbyggingu skal virða sögulegt yfirbragð byggðarinnar og stuðla að lifandi og aðlaðandi bæjarrými. Ný mannvirki skulu taka mið af mælikvarða, byggðamynstri og sérkennum þeirrar byggðar sem fyrir er.

Við hönnun skal horfa til fjölbreyttra lausna í efnisvali og byggingaraðferðum sem stuðla að ábyrgri auðlindanýtingu og góðri endingu mannvirkja.

Veitinga- og gististarfsemi skal vera þannig háttað að hún valdi ekki verulegum óþægindum fyrir nærliggjandi starfsemi eða íbúa.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
M-1	Miðbær Vopnafjarðarkauptúns	Miðbær Vopnafjarðar	Heimil er verslunar-, þjónustu-, stjórnsýslu-, menningar-, heilbrigðis- og gististarfsemi ásamt íbúðum. Einnig hreinlegur iðnaður og aðstaða listafólks. Heimil er blönduð byggð með 1-3 hæða húsum. Núverandi þéttleiki er um 3,4 íbúðir/ha. Heimilt er að fjölga íbúðum innan svæðisins í tengslum við þéttingu byggðar og aukna nýtingu efri hæða. Heildaruppbygging skal vera í samræmi við húsnaðisáætlun sveitarfélagsins og útfærð í deiliskipulagi. Svæðið nýtur hverfisverndar, sjá HV-1, og er hluti verndarsvæðis í byggð samkvæmt lögum nr. 87/2015. Uppbygging, breytingar og endurgerð mannvirkja skulu taka mið af markmiðum verndarsvæðisins og skýrslunni <i>Plássið. Tillaga að verndarsvæði í byggð í miðbæ Vopnafjarðarkauptúns</i> . Ný mannvirki skulu falla vel að staðhættum, byggðamynstri, sögulegum sérkennum svæðisins og stuðla að lifandi og aðlaðandi miðbæ.	4,1

5.14. Opín svæði (OP)

Svæði fyrir útivist, aðallega í tengslum við þéttbýli, með aðstöðu sem almennri útivist tilheyrir, svo sem stígum og áningarstöðum, auk þjónustu sem veitt er á forsendum útivistar.

Gert er ráð fyrir göngu-, reið- og hjólastígum með útivistargildi án sérstakra merkinga á uppdráttum í aðalskipulagi, ásamt helstu stofnleiðum. Einnig leikvöllum, áningarstöðum, minni háttar aðstöðu fyrir samkomur og skemmtanir. Þá er gert ráð fyrir bílastæðum, salernum og skiltum við vegi og stíga. Gæta skal fyllsta öryggis allra ferðamáta.

Gert er ráð fyrir minniháttar mannvirkjum á opnum svæðum sem tengjast rekstri veitu- og fjarskiptakerfa enda falli mannvirkin vel að landi og séu lítt áberandi.

Hámarksstærð húsa án deiliskipulags er 30 m² og 4 m hæð. Allt að 2 hús leyfileg innan hvers svæðis án deiliskipulags.

Gert er ráð fyrir að opín svæði geti nýst sem úthagi fyrir landbúnað. Skal þá markvisst fylgjast með þoli landsins og leitast við að ofbjóða því ekki.

Skógrækt og landgræðsla er leyfileg innan opinna svæða án sérstakrar afmörkunar, enda sé slík ræktun ætluð til útivistar, skjólmyndunar, landbóta og fegrunar. Sækja skal um framkvæmdarleyfi og skulu gögn vegna leyfisumsókna sýna fram á að gætt hafi verið að varðveislu menningarminja, vatnafars, bakkagróðurs, jarðmyndana, votlendis og viðkvæmra vistkerfa, samanber lögum um menningarminjar og sérstaka vernd lögum um náttúruvernd. Gætt skal að stefnumörkun stjórnvalda um vernd víðerna og ásyndar, eftir því sem við getur átt.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
OP-1	Kolbeinstangi	Tanginn er skilgreindur sem útivistarsvæði.	Svæðið er ætlað til almennrar útiveru og náttúruskoðunar.	721,8
OP-2	Sandvík	Sandströnd við ósa Hofsár ásamt svæði neðan vegar, fyrir utan flugvallarsvæðið.	Svæðið er ætlað til útivistar og sjósunds. Leitast verði við að hefta útbreiðslu ágengra tegunda á svæðinu. Skógrækt bönnuð. Aðgerðir til að vernda flugbraut en annað jarðrask ekki leyfilegt.	176,6
OP-3	Fagradalsfjöll og Kollumúli	Þekkt svæði fyrir fagurt fjallendi með dalverpum og litríkri strönd. Athyglisverður gróður og fuglalíf.	Svæðið er ætlað til almennrar útiveru og náttúruskoðunar. Eyðibýli eru á svæðinu en ekki er gert ráð fyrir búsetu eða frekari mannvirkjagerð utan viðhaldi göngustíga. Leitast verði við að hefta útbreiðslu ágengra tegunda á svæðinu, enda viðkvæmt fyrir breytingum á náttúrulegri ásynd og tegundasamsetningu.	1.890,0
OP-4	Íshústjörn	Mýrlendi. Íshústjörn ofan við Höfða og Kamb. Um langan tíma var þar torfhús með þykkum veggjum og þaki, og í það safnað ís og snjó að vetrinum, sem síðan var seldur til kælingar á fiski í fiskibátum að sumrinu.	Svæðið er ætlað til almennrar útiveru og náttúruskoðunar.	0,8
OP-5	Hafnarströnd	Lítt snortið svæði, klettabelti og fjörur. Gamalt geymslusvæði olíutanka.	Halda skal í náttúrulegt yfirbragð kletta og strandlengju.	0,6

OP-6	Miðhólmi	Skiphólmi og Miðhólmi liggja rétt austan við Vopnafjarðarhöfn. Brimvarnargarður tengir Miðhólma og Skiphólma saman við Kolbeinstanga og mynda skjól fyrir höfnina. Hólmarnir einkennast af lágun gróðri og miklu víðsýni.	Gert ráð fyrir að almennri gönguleið út í hólmana sem fylgja landslaginu eins og hægt er. Notast skal við efnivið sem samsvarar sér vel í umhverfinu. Virða skal fuglalíf á svæðinu og skulu mannaferðir trufla það sem minnst. Leitast verði við að hefta útbreiðslu ágengra tegunda á hólmunum.	0,9
OP-7	Skipihólmi	Skiphólmi og Miðhólmi liggja rétt austan við Vopnafjarðarhöfn. Brimvarnargarður tengir Miðhólma og Skiphólma saman við Kolbeinstanga og mynda skjól fyrir höfnina. Hólmarnir einkennast af lágun gróðri og miklu víðsýni.	Gert ráð fyrir að almennri gönguleið út í hólmana sem fylgja landslaginu eins og hægt er. Notast skal við efnivið sem samsvarar sér vel í umhverfinu. Virða skal fuglalíf á svæðinu og skulu mannaferðir trufla það sem minnst. Leitast verði við að hefta útbreiðslu ágengra tegunda á hólmunum. Á Skipihólma er leyfilegt að reisa eitt fuglaskoðunarhús, við norðurenda hólms þannig að umferð fari sem minnst inn á hann sjálfan. Slíkt mannvirki, skýli eða skúr, skal ekki hafa stærri grunnflöt en 20 m ² og falla vel inn í umhverfi sitt. Notast skal við efnivið sem samsvarar sér vel í því umhverfi sem það er sett inn í.	1,5
OP-8	Lystigarður	Gert ráð fyrir lystigarði eða skrudgarði síðar á skipulagstímabilinu	Gert ráð fyrir lystigarði eða skrudgarði ásamt því gert ráð fyrir stigagerð án deiliskipulags síðar á skipulagstímabilsins.	8,8

5.15. Óbyggð svæði (ÓB)

Svæði þar sem ekki er gert ráð fyrir búsetu né atvinnustarfsemi, svo sem hálendi, heiðar og afréttir. Að mestu án mannvirkja fyrir utan þau sem þjóna útivist, afréttarnotum, öryggismálum og fjarskiptum.

Óbyggð svæði innan sveitarfélagsins miða við stærri sker, óbyggðar eyjar og land ofan 300 m.y.s. Þau eru ætluð sem afrétt, til útivistar og takmarkaðri umferð fólks. Almennt án mannvirkjagerðar. Ökutæki mega aðeins fara um merkt slóða.

Neyðarskýli, gangnamannakofar, upplýsingaskilti og minniháttar veitumannvirki eru heimil með leyfi sveitarfélagsins, að því gefnu að þau falli vel að umhverfinu og haldi ásýnd svæðisins sem næst óbreytt. Leyfisumsóknir skulu sýna fram á að verndun víðerna, menningarminja, vatnafars og vistkerfa séu í samræmi við lög.

Hægt er að reisa fjarskiptamöstur, allt að 20 m há, og allt að 20 m² aðstöðuhúsi ásamt lögnum og vegum, að því gefnu að þau falli vel að umhverfinu og haldi ásýnd svæðisins sem næst óbreytt. Fyrir útgáfu framkvæmdaleyfis verður hvert tilfelli skoðað fyrir sig og skulu leyfisumsóknir sýna fram á að verndun víðerna, menningarminja, vatnafars og vistkerfa séu í samræmi við lög.

Vernda skal eftir fremsta megni víðerni, heiðar, lykilvistkerfi eins og votlendi og birkiskóga. Leitast skal við að draga úr frekari raski á viðkvæmum svæðum. Ekki má gróðursetja tré ofar en 400 m.y.s. né sá út ágengum tegundum. Leyfilegt er að græða upp ógróið land með staðargróðri, en gróðureyðing er aðeins heimil til að hefta ágengar tegundir eða vegna viðhalds á mannvirkjum.

Lögð er áhersla á sjálfbæra þróun, með vöktun á þoli lands vegna ferðamanna og búfjár og leitast við að ofbjóða því ekki.

Forðast skal að raska ró hreindýra á fengi- eða burðartíma.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
ÓB-1	Óbyggð fjallendi og heiðar	Óbyggð fjallendi og heiðar	Gert er ráð fyrir hlunnindanýtingu landeigenda, afréttum og almennri útiveru fólks. Ekki gert ráð fyrir mannvirkjagerð nema neyðarskýlum, gagnamannakofum,	134.476,1
ÓB-2	Eyjar og sker	Eyjar og sker	Gert er ráð fyrir hlunnindanýtingu landeigenda.	5,8
ÓB-3	Bjarnarey og sker	Viti og eyðibýli, menningarminjar.	Frekari mannvirkjagerð óheimil nema til að verja núverandi minjar. Sjá einnig verndarákvæði, önnur náttúruvernd (ÖN).	12,7
ÓB-4	Fylasker	Sjófuglabyggð	Framkvæmdir og umferð sem geta raskað fuglalífi eru óheimilar á varptíma	0,1

5.16. Samfélagsþjónusta (S)

Svæði fyrir stofnanir og fyrirtæki sem óháð eignaraðild veita almenna þjónustu við samfélagið, svo sem menntastofnanir, heilbrigðisstofnanir, menningarstofnanir, félagslegar stofnanir, trúarstofnanir og aðrar þjónustustofnanir ríkis, sveitarfélaga eða annarra aðila.

Á svæðum fyrir samfélagsþjónustu er heimilt að reisa mannvirki sem tengjast þeirri þjónustu sem þar er veitt, ásamt nauðsynlegum innviðum, bílastæðum, útisvæðum og þjónustuaðstöðu.

Ný mannvirki skulu falla að staðháttum, byggðamynstri og yfirbragði nærliggjandi byggðar. Við skipulagningu skal huga að góðu aðgengi allra notendahópa og tengingu við útivistarsvæði, göngu- og hjólastíga.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
S-1	Selárlaug	Sundlaugin í Selárdal.	Heimil eru mannvirki og þjónusta sem tengjast rekstri sundlaugar og útivistarsvæðis.	0,8
S-2	Hofskirkja	Hofskirkja og Hofskirkjugarður.	Heimil eru mannvirki og aðstaða sem tengjast kirkjustarfi og rekstri kirkjugarðs.	1,0
S-3	Bjarnareyjarviti	Bjarneyjarviti, byggður árið 1917, endurbyggður 1946.	Heimilt er að viðhalda og endurnýja vita og tengd mannvirki.	-
S-4	Kolbeinstangaviti	Kolbeinstangaviti, byggður árið 1942. Kolbeinstangaviti er 19,5 m að hæð og er byggður eftir sömu teikningu og Kálfshamarsviti. Lögun vitans og klæðning gera vitann að kennileiti.	Heimilt er að viðhalda og endurnýja vita og tengd mannvirki. Aðkoma samkvæmt samkomulagi landeigenda.	-
S-5	Vopnafjarðarskóli	Grunnskóli, leikskóli, íþróttahús, tónlistarskóli, bókasafn.	Svæði ætlað fyrir menntun, fræðslu, íþróttir og tómstundastarf barna og ungmenna. Heimilt er að stækka núverandi byggingar og reisa viðbótarmannvirki sem tengjast starfseminni. Hámarkshæð bygginga er 9 m	2,5

			(allt að 2 hæðir). Byggingarmagn, staðsetning mannvirkja, bílastæði og aðkoma skal skilgreina nánar í deiliskipulagi.	
S-6	Mikligarður	Félagsheimilið Mikligarður og skrifstofur sveitarfélagsins.	Heimil eru mannvirki fyrir félags-, menningar- og stjórnsýslustarfsemi. Frekari uppbygging skal taka mið af núverandi byggð. Gera skal nánari grein fyrir stærðum og starfsemi húsa í deiliskipulagi.	0,6
S-7	Heilsugæslan og kirkjan	Vopnafjarðarkirkja og sóknarheimili, Sundabúð, heilsugæsla, þjónustuíbúðir og dvalarheimili aldraðra.	Svæðið er ætlað fyrir heilbrigðisþjónustu, dvalarheimili, þjónustuíbúðir og aðra velferðarþjónustu. Gert er ráð fyrir stækkun dvalarheimilis og fjölgun þjónustuíbúða á skipulagstímabilinu. Hámarkshæð bygginga er 9 m (allt að 2 hæðir). Ný mannvirki skulu falla að núverandi byggð og styrkja tengingu við nærliggjandi þjónustu og útivistarsvæði. Nánari ákvæði um byggingarmagn, staðsetningu og umfang uppbyggingar skulu sett í deiliskipulagi.	2,0

5.17. Sérstök not haf- og vatnssvæða (SN)

Svæði innan netlaga á hafi og vatni þar sem sérstaklega þarf að gera ráð fyrir tilteknum notum, t.d. veiðum, fiskeldi eða siglingaleiðum.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
SN-1	Vopnfjarðarhöfn	Innsigling og siglingaleið hafnarinnar.	Gert er ráð fyrir dýpkun og framkvæmdum til að verja svæðið og hafnarstarfsemi fyrir ágangi sjávar eða bæta innsiglingu.	20,0

5.18. Skógræktar og landgræðslusvæði (SL)

Svæði fyrir skógrækt og landgræðslu, svo sem nytjaskógrækt, fjölnytjaskógrækt, landbótaskógrækt, skjólbelti, landgræðsluskógrækt, skipulagða landgræðslu og aðra uppgræðslu.

Skógræktarsvæði sem eru 100 ha eða stærri skal sýna á uppdrætti aðalskipulags. Einnig ný skógræktarsvæði eða stækkanir sem nema 3 ha eða meira frá gildandi aðalskipulagi. Minni breytingar þarf ekki að sýna sérstaklega.

Nytjaskógrækt er aðeins heimil á landbúnaðarsvæðum (L) og skógræktar- og landgræðslusvæðum (SL).

Á opnum svæðum (OP) er heimil skógrækt vegna útivistar, skjólmyndunar og landbóta.

Á fristundabyggð (F) og afþreyingar- og ferðamannasvæðum (AF) er einungis heimil skjólrækt.

Á óbyggðum svæðum (ÓB) er skógrækt aðeins heimil sem hluti af samliggjandi ræktunarsvæðum þar sem tekið er sérstakt tillit til víðerna og landslags.

Við skipulagningu skógræktar skal:

- taka tillit til landbúnaðar, útivistar og annarrar landnýtingar,
- forðast rask á votlendi, náttúrulegum birkiskógum, verndarsvæðum, fornleifum og öðrum vistkerfum með hátt verndargildi,
- tryggja að skógar falli vel að landslagi og að skógarjaðrar hafi náttúrulegt yfirbragð,
- halda mikilvægum sjónlínunum, útsýni og aðgengi að ám, vötnum og útivistarsvæðum opnu.

Gróðursetning meðfram ám og vötnum skal ekki hindra aðgengi gangandi vegfarenda að vatnsbökkum eða útivistarsvæðum.

Skógrækt er ekki heimil á votlendi eða kolefnisríkum jarðvegi nema sýnt sé fram á að aðgerðin styrki náttúruleg vistkerfi og rýri hvorki kolefnisforða né verndargildi svæðisins.

Landgræðsla og aðgerðir til kolefnisbindingar eru heimilar þar sem þær samræmast gildandi landnotkun og stuðla að bættum landgæðum.

Innlendar tegundir og staðargróður skulu að jafnaði hafa forgang við val á plöntum og trjátegundum.

Heimilt er að koma fyrir stígum, útivistaraðstöðu, leiksvæðum, upplýsingaskiltum, salernum, bílastæðum og minniháttar mannvirkjum sem tengjast útivist og rekstri svæðanna. Mannvirki án deiliskipulags skulu ekki vera stærri en 30 m² eða hærri en 3 m.

Mannvirki vegna veitu- og fjarskiptakerfa eru heimil enda falli þau vel að landi, séu lítt áberandi og valdi hvorki hættu né verulegum umhverfisáhrifum.

Við skipulagningu skógræktarsvæða í grennd við byggð skal tryggja fullnægjandi aðkomu og flóttaleiðir vegna hættu á gróðureldum. Íbúðarhús eru einungis heimil á lögbýlum eða jörðum í ábúð í samræmi við viðkomandi landnotkunarflokk.

Umsókn um framkvæmdaleyfi

Við umsókn um framkvæmdaleyfi vegna skógræktar utan skilgreindra skógræktar- og landgræðslusvæða (SL) skulu eftirfarandi upplýsingar fylgja:

- stærð ræktunarsvæðis og afmörkun þess,
- fyrirkomulag aðkomu, stíga og vega,
- aðferðir við undirbúning lands og gróðursetningu,
- tegundaval og þéttleiki gróðursetningar,
- notkun áburðar og varnarefna,
- áhrif á landslag, landnotkun og ásýnd,
- flokkun landbúnaðarlands ef um landbúnaðarland er að ræða,
- mat á eldhættu og viðeigandi mótvægisáðgerðum,
- mat á áhrifum á votlendi, kolefnisríkan jarðveg, náttúrulega birkiskóga og önnur vistkerfi með hátt verndargildi.

Númer	Heiti	Lýsing	Ákvæði	Stærð (ha)
SL-1	Strandhöfn	Skógrækt, fyrst gróðursett árið 2009.	Skjólærkt.	38,6

SL-2	Ytri Nýpur	Skógrækt, fyrst gróðursett árið 2005.	Skjólærkt og uppgræðsla lands.	53,2
SL-3	Fremri Nýpur	Skógrækt, fyrst gróðursett árið 2001.	Skjólærkt og nytjaskógrækt.	59,4
SL-4	Ytri- Hlíð 1	Skógrækt	Skjólærkt.	2,5
SL-6	Hauksstaðir	Skógrækt, fyrst gróðursett árið 2010.	Skjólærkt og uppgræðsla lands.	40,1
SL-7	Burstarfellsskógur	Skógrækt og náttúruleg birki	Náttúrulegur birkiskógur ásamt skógrækt til landgræðslu. Leitast skal við að viðhalda samfellu milli búsvæða og styðja náttúrulega útbreiðslu skógarins.	405,3
SL-8	Þorbrandstaðir, náttúrulegur birkiskógur	Náttúrulegur birkiskógur	Náttúrulegur birkiskógur sem nýtur verndunar. Leitast skal við að viðhalda samfellu milli búsvæða og styðja náttúrulega útbreiðslu skógarins.	14,5
SL-9	Þorbrandstaðir	Skógræktarsvæði í landi Þorbrandsstaða.	Skjólærkt og uppgræðsla lands.	73,3
SL-10	Hof í Vopnafirði	Skógrækt fyrir ofan og við Hofskirkju, fyrst gróðursett 1954.	Skjólærkt.	4,5
SL-11	Sunnudaldá	Náttúrulegur birkiskógur, áætlaður um 30- 60 ára gamall.	Náttúrulegur birkiskógur sem nýtur verndunar. Leitast skal við að viðhalda samfellu milli búsvæða og styðja náttúrulega útbreiðslu skógarins.	126,6
SL- 12	Hagi	Skógrækt, fyrst gróðursett árið 2009.	Skjólærkt og uppgræðsla lands.	38,4
SL- 13	Hrappsstaðir 2	Skógrækt	Skógur skal falla sem best að landslagi. Skógarjaðar hafi ekki manngert yfirbragð með beinum línun eða skörpum skilum. Ræktun má ekki torvela aðkomu, rekstur eða viðhald þverárvirkjunar.	197,5
SL- 14	Hrappsstaðir 1	Skógrækt	Skógur skal falla sem best að landslagi. Skógarjaðar hafi ekki manngert yfirbragð með beinum línun eða skörpum skilum. Ræktun má ekki torvela aðkomu, rekstur eða viðhald þverárvirkjunar.	184,5
SL- 15	Tangaskógar	Skógrækt við Skógarlón og á fyrstum urðunarsvæði.	Skjólærkt og útivistarskógrækt sem styður við útivist og upplifun svæðisins.	70,3
SL- 16	Merkistún	Skógrækt í tengslum við útivistarstíga, tjaldsvæðið á Merkistúni og golfvöll.	Skjólærkt og útivistarskógrækt sem styður við útivist og upplifun svæðisins.	23,2
SL- 17	Böðvarsdalur	Náttúrulegur birkiskógur, áætlaður um 30- 60 ára gamall.	Náttúrulegur birkiskógur sem nýtur verndunar. Leitast skal við að viðhalda samfellu milli búsvæða og styðja náttúrulega útbreiðslu skógarins.	233,1
SL- 18	Vatnsdalsgerði	Skógrækt, fyrst gróðursett 2013.	Skjólærkt og uppgræðsla lands.	135,9
SL- 19	Torfastaðir austan vegar	Skógræktarsvæði, kolefnisbinding og landbót.	Vottað loftslagsverkefni. Framkvæmdir skulu taka mið af vernd grunnvatns, landgæða og menningarminja.	82
SL- 20	Torfastaðir vestan vegar	Skógræktarsvæði, kolefnisbinding og landbót.	Vottað loftslagsverkefni. Framkvæmdir skulu taka mið af vernd grunnvatns, landgæða og menningarminja.	72,7
SL- 21	Torfastaðir neðan bæjar	Skógræktarsvæði, kolefnisbinding og landbót.	Vottað loftslagsverkefni. Framkvæmdir skulu taka mið af vernd grunnvatns, landgæða og menningarminja.	50,1

SL- 22	Torfastaðir ofan bæjar	Skógræktarsvæði, kolefnisbinding og landbót.	Vottað loftslagsverkefni. Framkvæmdir skulu taka mið af vernd grunnvatns, landgæða og menningarminja.	201,4
SL- 23	Vakurstaðir 2	Skógræktarsvæði, kolefnisbinding og landbót.	Vottað loftslagsverkefni. Framkvæmdir skulu taka mið af vernd grunnvatns, landgæða og menningarminja.	190,3

5.19. Strandsvæði (ST)

Svæði innan netlaga og meðfram sjó, ám eða vötnum þar sem aðgengi almennings er tryggt og mannvirkjagerð er haldið í lágmarki.				
--	--	--	--	--

Almennt er ekki gert ráð fyrir neinum mannvirkjum innan strandsvæða fyrir utan skólþælu- og hreinsistöðvar eða önnur veitumannvirki. Framkvæmdir og frágangur skal þá miða af því að draga úr hættu á mengun strandsvæða og sjávar. Hönnun og frágangur mannvirkja skal falla vel að umhverfinu og ekki valda mengun eða óþægindum.

Gæta skal að sérstakri vernd sjávarfítja og leira samkvæmt lögum um náttúruvernd.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
ST-1	Strandlengja Vopnafjarðar	Helstu einkenni strandlengju Vopnafjarðar er brött og hvöss klettabelti með einstaka sandfjörum og litlum vikum inni á milli.	Vernda skal náttúrulegt landslag, líffræðilega fjölbreytni og menningarlegt gildi strandlengjunnar, með áherslu á sjálfbæra nýtingu og aðgengi almennings. Ekki má spilla búsvæði fugla, selalátrum eða gróðri sem finnst á fjörum og sjávarfítjum nema brýna nauðsyn beri til og sýnt sé fram á að ekki sé unnt að ná markmiðum framkvæmdar með öðrum hætti sem hefur minni áhrif á náttúruna.	937,9
ST-2	Skógar- og Nýpslón	Helstu einkenni strandlengju við lónin eru láglendi og aflíðandi brekkur upp á heiðar, sandstrendur næst lónunum.	Lónin njóti verndunar fyrir fjölskrúðugt dýralíf við sérstæð skilyrði. Hlúa skal að fuglalífi og vistkerfi votlendis við Nýpslón og Skógalón, tryggja sjálfbæra nýtingu svæðisins og stuðla að náttúruskoðun og fræðslu. Framkvæmdir og umferð sem geta raskað fuglalífi eru óheimilar á varptíma fugla.	184,6
ST-3	Fýlasker	Sjófuglabyggð.	Framkvæmdir og umferð sem geta raskað fuglalífi eru óheimilar á varptíma.	5,4
ST-4	Bjarnarey og sker	Bjarnarey og aðliggjandi sker. Selalátur. Alþjóðlega mikilvæg sjófuglabyggð, stærri en 10.000 pör. Lundavarp og æðarfugl.	Tryggja þarf vernd Bjarnareyjar sem alþjóðlega mikilvægt fuglasvæði (IBA) með áherslu á verndun lunda og æðarfugls, sem verpa í eyjunni í verulegum mæli. Framkvæmdir og umferð sem geta raskað fuglalífi eru óheimilar á varptíma (maí–ágúst).	44,2
ST-5	Hafnarströnd	Lítt snortið svæði, klettabelti og fjörur. Svæði sem lokast af vegna væntanlegs tengivegar hafnarsvæða.	Halda skal í náttúrulegt yfirbragð svæðisins með því að halda vegstæði frá strandlengju eins og unnt er.	0,4

5.20. Vatnsból (VB)

Svæði fyrir vatnsöflun, það er brunnsvæði vatnsverndar.

Vatnsból, eða brunnsvæði, er í næsta nágrenni vatnstökustaðar. Svæðið er algjörlega friðað fyrir óviðkomandi umferð, framkvæmdum og starfsemi nema á vegum vatnsveitu. Brunnsvæðin skulu vera girt gripa- og mannheldri girðingu, minnst 5 metra frá brunni/vatnsbóli. Vatnsból njóta verndunar sem afmörkuð eru á skipulagsupphættum sem vatnsvernd: fjarsvæði (VF) og grannsvæði (VG). Sjá nánar í kafla 6.4 hér aftar.

Vopnafjarðarhreppur er hluti af vatnasvæði Norðurlandi eystra. 69 vatnshlot hafa verið skrá í sveitarfélaginu.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
VB-1	Torfastaðir	Eldra vatnsból í landi Torfastaða.	Gert er ráð fyrir endurnýjun og viðhaldi.	0,3
VB-2	Ytri Hlíð	Vatnsból vegna gistirýma.	Gert er ráð fyrir endurnýjun og viðhaldi.	0,3
VB-3	Svinabakkahlaup	Vatnslind í Svinabakkahlaupi.	Gert er ráð fyrir endurnýjun og viðhaldi.	3,5 (2,2+1,3)

5.21. Vegir, götur og stígar (VE)

Vegir, götur, helstu göngu-, reið- og hjólastígar og tengd mannvirki þ.m.t. mislæg gatnamót, undirgöng og göngubrýr og helgunarsvæði þeirra, svo sem stofn- og tengibrautir í þéttbýli og stofn- og tengivegir utan þéttbýlis.

5.21.1. Jarðgöng

Gert er ráð fyrir Vopnafjarðargöngum undir Hellisheiði, sem ný vegtenging milli Héraðs og Vopnafjarðar. Sjá fyrirhugaða veglínu á dreifbýlisupphætti. Fullnaðar hönnun ganganna er ekki lokið og því gæti veglína tekið breytingum.

5.21.2. Stofnvegir

Í aðalskipulaginu er gert ráð fyrir tveimur stofnvegum sem tengja sveitarfélagið á þremur stöðum, Norðausturvegur (vegnúmer 85) og Hlíðarvegur (vegnúmer 917). Gert er ráð fyrir bundnu slitlagi á stofnvegum.

Norðausturvegur tengir í dag sveitarfélagið frá Hringvegi nr. 1 á Möðrudalsöræfum um Vopnafjarðarheiði, í Vopnafjörð og þaðan norður eftir ströndinni til Þórshafnar. Vegurinn telst í dag frágenginn.

Hlíðarvegur mun liggja frá höfninni í Vopnafjarðarkauptúni og austur yfir í Hérað um nýja vegtengingu um Vopnafjarðargöng. Gert er ráð fyrir breyttum og nýjum hluta vegarins um Böðvarsdal þegar göng undir Hellisheiði eru kláruð, á síðari hluta skipulagstímans.

5.21.3. Tengivegir

Tengivegir eru vegir utan þéttbýlis sem liggja af stofnvegi byggðarinnar. Helstu tengivegir eru Strandhafnarvegur, Skógarvegur, Hofsárdalsvegur og Sunnudalsvegur. Þá er gert ráð fyrir að núverandi vegur yfir Helliðsheiði verður tengivegur þegar Vopnafjarðargöng verða opnuð. Lega tengivega á uppdrætti aðalskipulags eru bindandi.

5.21.4. Aðrir vegir

Aðrir vegir geta verið sýndir á uppdrætti aðalskipulags til skýringar. Það á við um héraðsvegi sem liggja að býlum, atvinnustarfsemi, kirkjustöðum, opinberum skólum og öðrum opinberum stofnunum utan þéttbýlis. Lega þeirra á uppdrætti er ekki bindandi.

5.21.5. Vegslóðar

Ef vegslóði er talinn óþarfur skal loka honum og ganga frá með því að notast við efni af staðnum og staðargróður látin græða sárin. Á melum og ógrónum svæðum skal jafna land svo líkast því sem fyrir er. Markmiðið er svæði eftir aflagða vegi taki á sig mynd aðliggjandi svæða.

5.21.6. Reiðleiðir

Meginreiðleiðir sveitarfélagsins eru sýndar á skipulagsuppdrætti og þemauppdrætti F. Þær reiðleiðir sem liggja upp á heiðar og út fyrir sveitarfélagsmörk eru merkt sérstaklega á skipulagsuppdrátt. Um áningarstaði gildir ríkjandi landnotkunarflokkur þess svæðis en alla jafna er heimilt að útbúa áningarstaði á opin svæði (OP) og óbyggð svæði (ÓB) án sérstakra ráðstafana í aðalskipulagi.

Ekki er þörf á að færa allar nýjar reiðleiðir og reiðstíga inn á aðalskipulag ef þær uppfylla eftirfarandi:

- Leiðir liggja um landnotkunarsvæði sem eru almennt ætluð til útivistar,
- Áhrif á gróðurfar, jarðminjar og eru óveruleg svo vistkerfi geti viðhaldið sér,
- Þverun áa og vatna sé með skynsömum hætti svo vistkerfi geti viðhaldið sér,
- Leiðir og stígar skeri ekki sundur tún eða gott ræktunarland.

5.22. Veitur og helgunarsvæði (VH)

Veitur, svo sem vatnsveita, hitaveita, rafveita, fjarskiptalagnir- og mannvirki, fráveita og helgunarsvæði þeirra, þegar það á við.

Á skipulagsuppdráttum skal sýna í megin dráttum stofnkerfi vatnsveitu, hitaveitu, rafveitu, fjarskipta og fráveitu og helgunarsvæði þeirra, ofan jarðar og neðan. Með stofnkerfi er átt við flutningskerfi frá upptökum að dreifikerfi.

Lega stofnkerfa í aðalskipulagi er ekki bindandi en skal vera leiðbeinandi.

Ekki þarf að breyta legu á uppdrætti við nýlagnir ef frávik frá leið eru óveruleg, samanborið við skala skipulagsuppdráttar og ef umhverfisáhrif eru óveruleg.

Tryggja skal aðgengi að veitumannvirkjum vegna eftirlits og viðhalds.

5.22.1. Vatnsveita

Flutningslagnir og innviðir undir kalt neysluvatn. Öllu jafna skal leitast eftir að neyslulagnir liggi neðanjarðar.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
VH-1	Vatnstankar	Veitustöð og birgðatankar neysluvatns.	Svæði ætlað fyrir veitur.	0,2

5.22.2. Hitaveita

Flutningslagnir heits neysluvatns. Öllu jafna skal leitast eftir að neyslulagnir liggi neðanjarðar.

Leyfilegt er að ráðast í vatnsöflun og borholur á öllum svæðum svo fremur að engin verndarákvæði eða takmarkanir á landnotkun gilda.

5.22.3. Fráveita

Flutningslagnir skólps og regnvatns. Horfa skal til að leysa afrennsli regnvatns ofan jarðar eftir því sem unnt er.

Öll fráveita skal vera samkvæmt reglugerð um fráveitur og skólþ.

5.22.4. Rafveita

Flutningskerfi raforku. Á skipulagsuppdráttum eru sýndir tveir rafstrengir: Vopnafjarðarlína 1 og tengilína Þverárvirkjunar.

Vopnafjarðarlína 1 liggur frá sveitarfélagsmörkum á Hellisheiði, frá Lagarfossstöð í Héraði að tengivirki á Kolbeinstanga.

Tengilína Þverárvirkjunar er jarðstrengur sem liggur frá stöðvarhúsi virkjunarinnar að tengivirki á Kolbeinstanga.

Óheimilt er að reisa mannvirki innan helgunarsvæðis háspennulína. Helgunarsvæði eru mismunandi að stærð eftir aðstæðum á hverjum stað, leita skal til rekstraraðila flutningskerfis ef vafi leikur á helgunarsvæði. Tryggja þarf gott aðgengi að línumannvirkjum til þess að sinna viðhaldi og viðgerðum óhindrað.

Við framkvæmdir nálægt háspennulínunum skal gæta ýtrustu varúðar og virða reglur um fjarlægðarmörk. Skyld er að fá heimild frá rekstraraðila flutningskerfis áður en vinna hefst nálægt mannvirkjum í rekstri.

Fyrir lagningu loftlína gildir eftirfarandi:

- Leggja skal loftlínur í öruggri fjarlægð yfir jörð, frá gróðri, öðrum línunum, umferðarleiðum og byggingum og skulu fjarlægðir ákvarðast í samræmi við ákvæði reglugerðar um raforkumannvirki.

Fyrir lagningu allra veitulagna neðanjarðar og jarðstrengja gildir eftirfarandi:

- Við lagningu lagna í jörð skal fyrst horfa til þess að leggja um raskað svæði s.s. meðfram vegum og slóðum. Slíkt dregur úr frekara raski og getur einfaldað viðhald eða viðgerðir. Bent er á að framkvæmdir innan veghelgunarsvæða eru háðar leyfi frá Vegagerðinni og skal samþykki liggja fyrir við útgáfu framkvæmdaleyfis. Leita skal umsagna Umhverfisstofnunar og Minjastofnunar Íslands fyrir útgáfu framkvæmdaleyfis lagna eða lína sem ekki eru sýndir á uppdrætti í aðalskipulagi.
- Við framkvæmdir og frágang skal halda til haga svarðlagi og gera ráð fyrir að endurnýta það ofan á skurði eins og hægt er. Þar sem land er gróið skal sá með tegundum í samræmi við núverandi gróður. Jafnframt þarf að gæta þess að frágangur falli vel að landslagi sem fyrir er.

Skilmálar vegna niðurtöku á loftlínunum:

- Við niðurtöku á loftinum og möstrum skal horfa til þess að nýta núverandi vegi og vegslóða eins og kostur er til að lágmarka risk á yfirborði. Fylla skal upp í holur og sár eftir sökklá, staura eða möstur.
- Ef vegslóði er talinn óþarfur eftir niðurtöku loftlínu skal loka honum og ganga frá með því að notast við efni af staðnum og staðargróður látinn græða sárin. Á melum og ógrónum svæðum skal jafna land svo líkast því sem fyrir er. Markmiðið er að svæði eftir aflagða vegi taki á sig mynd aðliggjandi svæða.

5.22.5. Fjarskiptalagnir og fjarskiptamannvirki

Mikilvægt er að aðgangur að fjarskiptakerfum sé sem víðast og því eru engar takmarkanir á því hvar mannvirki fyrir fjarskipti eru staðsett, svo fremur að engin verndarákvæði eða önnur takmörkun á landnotkun gildi. Hámarksstærð stakra mannvirkja án deiliskipulags eru 30 m² og allt að 3 m hæð að undanskildari hæð á mastri. Hæð á mastri er ekki sett takmörk ef framkvæmdir eru kynntar íbúum sérstaklega og leitað er umsagna Náttúruverndarstofnunar, Umhverfis- og orkustofnunar og Fjarskiptastofu.

Ávallt skal huga að vönduðum frágangi svo mannvirki falli vel að umhverfi sínu og náttúru.

Öllu jafna skal leitast eftir að fjarskiptalagnir liggi neðanjarðar, enda veldur það almennt ekki verulegri röskun á yfirborði.

Ljósleiðarar og aðrir fjarskiptainviðir eru ekki skyldaðir inn aðalskipulagsupprætti.

5.23. Verslun og þjónusta (VP)

Svæði þar sem gert er ráð fyrir verslun og þjónustu, þ.m.t. hótelum, gistiheimilum, gistiskálum, veitingahúsum og skemmtistöðum.

Við hönnun á mannvirkjum skal leggja áherslu á að þau falli vel að umhverfi sínu. Nýta skal landhalla og landmótun til að draga úr breyttri ásýnd á landið.

Við frágang á yfirborði skal ofanvatn leitt frá mannvirkjum með skurðum þannig að vatn safnist ekki við þau og komist leiðar sinnar áfram niður hlíðina. Notast skal við staðargróður eins og hægt er. Óheimilt er að planta framandi ágengum plöntutegundum.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
VP-1	Veiðihús Selár	Gisti- og veitingaþjónusta.	Gistirými fyrir allt að 20 manns.	2,1
VP-2	Veiðihús við Vesturdalsá	Gisti- og veitingaþjónusta.	Gistirými fyrir allt að 16 manns.	0,1
VP-3	Ytri Hlíð, veiðihús	Gisti- og veitingaþjónusta.	Gistirými fyrir allt að 16 manns. Hámarksbyggingarmagn samtals 1.400 m ² . Hámarkshæð bygginga 8,0 m.	4,0
VP-4	Árhvammur veiðihús við Hofsá	Gisti- og veitingaþjónusta.	Gistirými fyrir allt að 14 manns.	1,7
VP-5	Nýtt veiðihús við Hofsá í landi Einarssæða	Gisti- og veitingaþjónusta.	Gistirými fyrir allt að 25 manns. Hámarksbyggingarmagn samtals 1.300 m ² . Hámarkshæð bygginga 10 m frá aðkomuhæð. Umfang uppbyggingar skal skilgreint í deiliskipulagi.	10,6
VP-6	Gistiþjónusta ofan við Ás	Gistiheimili og gistiþjónusta.	Gistirými fyrir allt að 10 manns.	0,4

VP-7	Hótel á Merkistúni	Hótel á Merkistúni. Ætluð staðsetning fyrir nýtt hótél með gisti- og veitingaþjónustu með áherslu á útsýni yfir Vopnafjörð.	Heimilt er að reka hótél með gistingu fyrir allt að 40 gesti. Umfang uppbyggingar skal útfæra nánar í deiliskipulagi.	1,1
VP-8	Bensínstöð við Kolbeinsgötu	Bensínstöð við Kolbeinsgötu. Veitingasala og sala á orku fyrir farartæki. Þjónusta og smásala tengd þjónustu við farartæki.	Svæði fyrir bensínstöð, sölu á orku fyrir farartæki ásamt veitingasölu, þjónustu smásölu tengda farartækjum.	0,4

5.24. Vötn, ár og sjór (V)

Vatnsfletir núverandi og fyrirhugaðra vatna, fallvatna og sjávar, þar með talið legu þeirra vegna stífla, breytingu á árfarvegum og landfyllinga.

Huga skal sérstaklega að verndun vatns og vatnavistkerfa í samræmi við lög um stjórn vatnamála, gildandi vatnaáætlun og stöðu einstakra vatnshlota. Markmiðið er að viðhalda eða bæta ástand vatnshlota, tryggja líffræðilega fjölbreytni og stuðla að hreinu, gæðamiklu og sjálfbæru vatnsumhverfi.

Við skipulagsákvæðanir og framkvæmdir skal leggja áherslu á:

- vernd vatnavistkerfa og líffræðilegrar fjölbreytni,
- að vatnsgæði rýrni ekki og umhverfismarkmið vatnaáætlunar náist,
- sjálfbæra nýtingu fiskistofna og annarra vatnatengdra auðlinda,
- vernd vatnsbóla, grunnvatns og mikilvægra vatnshlota,
- að framkvæmdir hafi ekki neikvæð áhrif á vatnshlot nema sýnt sé fram á að umhverfismarkmið haldist,
- aðgengi almennings að vötnum og strandsvæðum með verndarsjónarmið að leiðarljósi.

Verulegir veiðihagsmunir eru til staðar í Vopnafirði og skal taka tillit til þeirra við framkvæmdir, ráðstöfun lands og breytingar á vatnafari. Efnistaka í eða við ár og vötn skal fara fram samkvæmt skýrum reglum sem lágmarka áhrif á lífríki, vatnavistkerfi og vatnsgæði.

Framkvæmdir við ár, vötn og önnur vatnshlot geta verið háðar leyfum samkvæmt lögum um lax- og silungsveiði, lögum um stjórn vatnamála og eftir atvikum lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
V-1	Selá	Ein af þremur meginám sveitarfélagsins sem rennur um Selárdal til sjávar. Mikilvæg laxveiðiá.	Við framkvæmdir skal gæta að vatnsgæðum, vatnavistkerfum og sjálfbærri nýtingu fiskistofna.	-
V-2	Vesturdalsá	Ein af þremur meginám sveitarfélagsins sem rennur um Vesturárdal og endar í Skógarlóni. Mikilvæg laxveiðiá.	Við framkvæmdir skal gæta að vatnsgæðum, vatnavistkerfum og sjálfbærri nýtingu fiskistofna. Huga skal sérstaklega að stöðu bleikjustofns árinna. Vatnshlot 102-146-G.	-

V-3	Hofs- og Sunnudalsá	Ein af þremur meginám sveitarfélagsins, tvær ár sem mætast milli Hofs og Deildarfells þar sem þær renna síðan til sjávar um Hofsárdal. Mikilvæg laxveiðiá.	Við framkvæmdir skal gæta að vatnsgæðum, vatnavistkerfum og sjálfbærri nýtingu fiskistofna. Vatnshlot 102-147-G.	-
V-4	Dalsá	Dalsá fellur í Böðvarsdal og þaðan til sjávar.	Við framkvæmdir skal gæta að vatnsgæðum og vistkerfum árinna.	-
V-5	Nýpslón	Fjörur og grunnsævi í Nýpslóni i inn af Nýpsfirði eru á Náttúruminjaskrá. Þar eru grunn, sölt lón með mikið dýralíf við sérstæð skilyrði.	Hluti vatnshlots 102-50-T. Svæðið er á náttúruminjaskrá og nýtur sérstakrar verndar vegna lífríkis og vistgerða. Sjá einnig ÖN-2.	95,8
V-6	Skógalón	Fjörur og grunnsævi í Skógalóni inn af Nýpsfirði eru á Náttúruminjaskrá. Þar eru grunn, sölt lón með mikið dýralíf við sérstæð skilyrði.	Hluti vatnshlots 102-50-T. Svæðið er á náttúruminjaskrá og nýtur sérstakrar verndar vegna lífríkis og vistgerða. Sjá einnig ÖN-2.	263,6
V-7	Stærri vötn, > 0,1 h.	Stærri vötn, > 0,1 h.	Við framkvæmdir skal tryggja að vatnsgæði og vistkerfi rýrni ekki í samræmi við lög um stjórn vatnamála.	
V- 8	Minni vötn, <0,1 ha.	Minni vötn, < 0,1 h.	Við framkvæmdir skal tryggja að vatnsgæði og vistkerfi rýrni ekki í samræmi við lög um stjórn vatnamála.	

6. TAKMARKANIR Á LANDNOTKUN

Í samræmi við 6. kafla og 7.4.2. gr. skipulagsreglugerðar er sett stefna og skilmálar um takmarkanir á landnotkun.

Afmörkun á takmörkunum miðast við meginatriði, svæði og heildir sem dregin eru út frá eigna- og lóðamörkum, miðlinum gatna, hæðarlínum, árfarvegum, eldri afmörkunum í aðalskipulagi, sveitarfélagsmörkum og afmörkunum í opinberum gagnagrunnum (t.d. friðlýst landsvæði eða mikilvæg fuglasvæði).

Engin friðlýst svæði eru í sveitafélaginu.

Afmörkun reita eru áætluð gróflega í samræmi við stóran skala aðalskipulagsins.

6.1. Þéttbýlismörk

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
PM-1	Vopnafjarðarkauptún	Þéttbýlismörk Vopnafjarðarkauptúns	Þéttbýlismörk kauptúnsins eru einnig vaxtamörk og því ekki gert ráð fyrir frekari byggð utan þeirra, nema á lögbýlum. Ekki er heimilt að stofna til nýs þéttbýlis innan sveitarfélagsins. Innan þéttbýlismarka er miðað við að fjarlægð mannvirkja frá þjóðvegum megi vera minni en samkvæmt meginreglu í VI kafla vegalaga nr. 80/2007. Markmiðið er halda í sem stýstar vegalengdir innan kauptúnsins.	230,7

6.2. Hverfisvernd (HV)

Svæði þar sem sveitarstjórn hefur sett ákvæði um hverfisvernd til að vernda sérkenni eldri byggðar eða annarra menningarsögulegra minja, náttúruminjar, landslag eða gróður vegna sögulegs, náttúrulegs eða menningarlegs gildis, án þess að um friðun sé að ræða samkvæmt öðrum lögum.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
HV-1	Miðbær Vopnafjarðarkauptúns	Elsti hluti kauptúnsins. Hluti af verndarsvæði í byggð	Frekari landfyllingar innan svæðisins eru ekki heimilar og halda skal strandlínu óbreyttri svo lengi sem niðurbrot hennar eða ágangur sjávar ógni ekki tilvist mannvirkja eða öryggi fólks. Allar nýbyggingar og viðbyggingar skulu falla vel að heildaryfirbragði svæðisins og taka tillit til annarra bygginga á svæðinu hvað varðar hæð, umfang byggingarefni og útlit. Við umsókn leyfisveitinga vegna framkvæmda á svæðinu skal leita umsagnar frá Minjastofnun Íslands.	4

6.3. Minjavernd (MV)

Svæði þar sem eru friðlýstar fornleifar og friðaðar fornminjar, hús og mannvirki sem njóta sjálfkrafa verndar á grundvelli aldurs þeirra samkvæmt lögum um menningarminjar.

Tryggja skal vernd menningar- og náttúruminja og varðveislu menningararfs. Skráning fornleifa, húsa og mannvirkja skal fara fram áður en deiliskipulag er samþykkt eða framkvæmdaleyfi veitt. Yfirfara skal eldri skráningar til að meta hvort þær uppfylli núgildandi kröfur og staðla.

Vernda skal byggingar og mannvirki sem teljast hluti af verðmætum menningararfi. Áhersla er lögð á varðveislu minja og byggðar, meðal annars með upplýsingaskiltum og endurgerð eldri bygginga.

Í samræmi við skala og takmarkaða nákvæmni aðalskipulagsuppdráttar er eingöngu sýnd áætluð friðhelgi uppmældra fornleifa, í samræmi við lög um menningarminjar. Þannig eru birtir 15 metra jaðrar í kringum friðaðar fornleifar og 100 metra jaðrar í kringum friðlýstar fornleifar. Þar sem friðhelgin er áætluð er hún eingöngu til viðmiðunar.

Greina skal frá minjaverndarsvæðum og hvernig tekið er tillit til þeirra í deiliskipulagi og í umsókn um framkvæmdarleyfi.

6.3.1. Friðlýsta fornleifar

Friðlýstar fornleifar eru á þremur jörðum í Vopnafirði, Hofi, Sunnudal og Krossavík (Krumsholt).

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
MV-16	Sunnudalur	Friðlýst árið 1931. Fornar búðaleifar á Sunnudalsþingstað. Innan friðhelgi er einnig óskilgreind tóft og túngarður sem eru friðaðar fornleifar.	Friðlýstar fornleifar, 100 m friðhelgi.	-
MV-17	Hofborg (Hof)	Friðlýst árið 1938. Fornar bæjartóftir og beitarhús frá Hofi, á sléttum bletti við Sunnudalsá, undir grasbrekku.	Friðlýstar fornleifar, 100 m friðhelgi.	-
MV-18	Hof	Friðlýst árið 1938. A) Hoftóft, svo sem 150 föðum beint upp frá kirkjunni. B) Forn ferhyrnd girðing, sem er á hægri hönd þegar riðið er heim traðirnar. C) "Skollahringur", er svo kallast, hringmynduð tóft fyrir ofan bæinn. D) Önnur girðing fornleg, sem er norðar og austar og liggur fast við hinn gamla túngarð. Innan friðhelgi er einnig óskilgreind tóft sem er friðuð.	Friðlýstar fornleifar, 100 m friðhelgi.	-
MV-20	Krossavík/Krumsholt	Friðlýst árið 1931. Túngarðsleifar fornar þar sem heitir enn Krumsholt, spölkorn fyrir utan bæinn.	Friðlýstar fornleifar, 100 m friðhelgi.	-

6.3.2. Friðaðar fornleifar

Til einföldunar eru fornleifaskráningar sameinaðar eftir heiti jarðar árið 1847 eða jarðarheiti í dag. Þannig getur eitt minjaverndarsvæði náð utan um fleiri en einar fornleifar. Fyrir nánari upplýsingar og skráningar fornleifa er bent á Minjasjá Minjastofnunar.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
MV-1	Áslaugarstaðir	Áslaugarstaðir eru næst ysti bær í Selárdal. Er fyrst nefndur 1686 í jarðabók. Jörðin var í bændaeign en skiptist um 1900 milli hrepps og verslunar Örum & Wulff, en komst aftur í bændaeign 1912. Búskapur lagðist af 1962.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-2	Þorvaldsstaðir	Þorvaldsstaðir voru byggðir milli 1812–1816 í Almenningi, fyrst nefndir í manntali 1816, og fóru í eyði 1952.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-3	Hamar	Hamar var stofnaður 1829 í Almenningi, nefndur eftir hömrum við Selá; fyrst getið 1835, fór í eyði 1909–1918, endurbyggður, en lagðist endanlega af 1928.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-4	Skógar	Skógar eru utarlega í Vesturárdal, norðan við innanvert Skógalón og skiptist jörðin í dag í Skóga 1 - 3. Kemur fyrst í jarðatali árið 1686. Frá miðri 19. öld var stundum tvíbýli á Skógum og var jörðinni þá skipt um bæjarlæk og hlunnindum til helminga.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-5	Ljósstaðir	Hjáleiga úr landi Bustarfells.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-6	Vakursstaðir/Vakursstaðir 2	Vakursstaðaland náði frá Selá yfir Vesturárdal; fyrst nefndir 1453. Oft tvíbýl fram á 20. öld, þrívýl eftir miðja öld. Nýbýlin Vakursstaðir 2 og 3 stofnuð 1953 og 1960.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-7	Búastaðir	Búastaðir eru í Vesturárdal norðan Vesturdalsár. Jörðin var í bændaeign og er fyrst getið í Vopnfirðingasögu.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-8	Hauksstaðir	Hauksstaðir (Haukstaðir) er innsti bær í Vesturárdal. Nafnið kemur fyrir í jarðabókum og skýrslum, fyrst nefnt í máldaga Laurentíuskirkju á Refsstað 1367.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-9	Brunahvammur	Brunahvammur í Fossdal, fyrst nefndur í máldaga 1397; hjáleiga frá Bustarfalli samkvæmt Jarðatali Johnsen; fór í eyði 1945.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-10	Kinn	Aflagðar réttir, í landi Brunahvamms.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-11	Hof/Tungusel	Afréttarbyli í Tunguheiði, nefnt í skrá Hofsprests 1794; endurreist í þrjú ár frá 1861; búið þar um miðja 19. öld, með beitarhús og skilarétt fram á 20. öld.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-12	Einarsstaðir	Lengi vel í eigu bænda. Árið 1840 talin einn reisulegasti bær Hofsóknar. Gamla bæjarstæðið var í miðju túni við Hofsá, nú stendur bærinn ofar á grundinni.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-

MV-13	Bustarfell	Bustarfell er jörð í dalbotni undir samnefndu fjalli. Hún er fyrst nefnd í Sturlungu þegar Ólafur bóndi á Bustarfelli barðist í Þverárbardaga 1255. Jörðin hefur alltaf verið í bændaeign og stórbýli. Sama ætt hefur átt Bustarfell frá 1532 og búið var í torfbænum til 1966. Árið 1943 var torfbærinn seldur ríkinu og er nú í vörslu Þjóðminjavarðar.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-14	Þorbrandsstaðir	Þorbrandsstaðir eru í Hofsárdal, norðvestan undir Þorbrandsstaðahálsi. Þeir eru fyrst nefndir í Vopnfirðingasögu, þar sem Brúni bjó og reið til vörþings í Fljótsdalshéraði með Bjarna Brodd-Helgasyni.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-15	Teigur	Teigur liggur milli Hofs og Bustarfells, vestan Hofsár. Hann er ekki nefndur í fornsögum, en munnmæli segja að Teigur hafi upphaflega verið hluti Hofslands. Í Jarðabók er jörðin talin bændaeign, en um 1900 kom hún í eigu Vopnafjarðarhrepps, allt til 1942.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-19	Hof/Þorsteinsstaðir	Þorsteinsstaðir voru býli fyrr á öldum, líklega fór í eyði í Móðuharðindunum. Í örnefnaskrá kemur fram að Þorsteinsstaðir hafi síðar verið hjáleiga og beitarhús, byggð 1924 og lögð niður 1948.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-21	Krumsholt	Krumsholt er nefnt í eyðibýlaskrá (1775–1777) í Ferðabók Ólafs Olavíusar sem fornbyli, en óljóst er hvenær það fór í eyði. Enn sjást rústir bæjarins og leifar túngarðs, spólkorn fyrir utan bæinn.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-22	Fagridalur	Fagridalur er fyrst nefndur í Vopnfirðingasögu þegar Geitir flutti bú sitt þangað. Hann er einnig getinn í rekaskrá Skálholtsstaðar frá 1270. Árið 1847 var jörðin eign Hofskirkju, en áður Refsstaðakirkju.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-23	Fagridalur-Bjarnarey	Bjarnarey er um 1 km austur af Standandanesi og tilheyrði Hofskirkju. Frá 1913 hefur hún fylgt Fagradal. Eyjan var áður kölluð Gullbjarnarey eftir þjóðsagnapersónunni Gull-birni sem sagður geyma gull í helli undir eyinni. Útræði var þar öldum saman og stundum sauðfé sjálfala. Byggð var stopul; Jón lærði dvaldi þar um 1632–1639, og í manntali 1703 bjuggu tvær fjölskyldur. Síðast var búið í eyjunni 1884–1890.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-24	Leiðarhöfn	Leiðarhöfn er fyrst nefnd í manntali 1703. Nafnið er talið vísa til leiðsagnar sem skip fengu áður en þau sigldu milli hólma og skerja inn að Vopnafjarðarkauptúni. Jörðin var talin ein af betri bújörðum vegna mikilla hlunninda og góðs útræðis, þrátt fyrir annmarka á beit og heyskap.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-
MV-25	Norður-Skálanes	Skálanesjarðanna er fyrst getið 1398. Norður-Skálanes liggur á innanverðum Kolbeinstanga og mun líklega draga nafn sitt af verbúðarsetu. Var í bændaeign til 1915 þegar hún var seld Vopnafjarðarhreppi, vegna þörf á viðbótarlandi.	Friðaðar fornleifar, 15 m friðhelgi.	-

6.3.3. Friðlýst hús

Friðlýst hús eru ekki merkt á uppdrátt aðalskipulags vegna stórs skala. Merkja skal öll friðlýst hús í deiliskipulag

Samkvæmt húsaskrá Minjastofnunar Íslands eru þrjú hús friðlýst í Vopnafirði: Bustarfell, Hofskirkja og Vopnafjarðarkirkja.

6.3.3.1.1. Bustarfell

Byggingarár: Um miðja 19. öld en er eldri að stofni til.

Hönnuður: Fremri stofu, sem reist var 1851–1852, Einar Einarsson bóndi og gullsmiður á Bustarfelli. Baðstofu og stofu undir henni sem reist var 1877, Árni Jónsson snikkari frá Hólum í Vopnafirði.

Í vörslu Þjóðminjasafns Íslands frá 1943 og minjasafn frá 1982.

Friðaður 1. janúar 1990 samkvæmt aldursákvæði.

Í Hofsárdal stendur gamla ættarsetrið Bustarfell. Þessi torfbær, með rauðum stöfnum og grasi vöxnu þaki, er einn af elstu og best varðveittu bæjum sinnar tegundar á landinu. Árið 1532 keyptu Árni Brandsson og kona hans Úlfheiður bæinn Bustarfell. Síðan hefur sama ættin búið þar alla tíð. Torfbærinn hefur verið í vörslu Þjóðminjasafnsins frá 1943 og Minjasafnið á Bustarfelli er til húsa í bænum. Aðstandendur safnsins hafa lagt metnað sinn í að sýning gripa safnsins sé sett upp á sem raunverulegastan hátt þannig að gestir nái að upplifa heimilið rétt eins og íbúar hússins hafi brugðið sér frá stundarkorn.

Sérstaða safnsins felst í því hversu glögg það miðlar breyttum búskapar- og lífnaðarháttum fólks allt frá því um 1770 til þess er hætt var að búa í bænum árið 1966. Til að mynda eru þrjú eldhús í bænum sem öll segja sína sögu og tilheyra hvert sínu tímabili. Eins er um muni safnsins, þeir tilheyra mismunandi tímabilum. Gaman er að ganga um og sjá hvernig einn hlutur hefur tekið við af öðrum í áranna rás.

6.3.3.1.2. Hofskirkja

Byggingarár: 1901

Hönnuður: Björgólfur Brynjólfsson forsmiður frá Skjöldólfsstöðum í Breiðdal.

Breytingar: Kirkjan var klædd bárujárni í upphafi en var klædd trapisumótuðum plötum 1980.

Friðuð 1. janúar 1990 samkvæmt aldursákvæði.

Hofskirkja er timburhús, 10,31 m að lengd og 7,81 m á breidd, með turn við vesturstafn, 1,86 m að lengd og 4,03 m á breidd. Stöpull er tvískiptur, breiður að neðan og á honum rismikið þak upp að ferstrendum efri hluta. Á honum er ferstrendur burstsettur turn með ferstrendri spiru. Á þremur turnhliðum er bogadregið hljómp með hlera. Þakið er krossreist og klætt bárujárni. Kirkjan er klædd trapisumótuðum plötum og stendur á steinhlöðnum sökkl. Á hvorri hlið kirkju eru þrír smárúðottir oddbogagluggar úr steypujárni, tveir hringgluggar eru á framstafni kirkju en einn á framhlið stöpulls.

Fyrir kirkjudyrum eru spjaldsettar vængjahurðir og oddbogagluggi yfir.

Að framkirkju eru spjaldsettar vængjahurðir og gangur inn af þeim. Aftursættir þverbekkir eru hvorum megin gangs og veggbekkir í kór. Setsvalir á fjórum stöðum eru yfir fremri hluta framkirkju og stigi við framgafl norðan megin. Dyr með glerjaðri hurð eru að stöpli frá setsvölum. Veggir eru klæddir *spjaldapili upp undir glugga en breiðum þiljum að ofan. Gaflar eru klæddir reitapiljum uppi undir hvelfingu. Yfir kirkjunni er reitaskipt stjörnusettt hvelfing.*

6.3.3.1.3. Vopnafjarðarkirkja

Byggingarár: 1902–1903.

Hönnuður: Björgólfur Brynjólfsson forsmiður frá Skjöldólfsstöðum í Breiðdal.

Breytingar: Kirkjan var klædd að utan með panelmótuðum plötum 1974. Tengibygging reist milli kirkju og safnaðarheimilis 1994, hönnuður: Hjörleifur Stefánsson arkitekt.

Vopnafjarðarkirkja er byggð á árunum 1902–1903. Vígsla kirkjunnar fór fram 3. maí 1903. Hönnuður kirkjunnar var Björgólfur Brynjólfsson frá Skjöldólfsstöðum í Breiðdal, sá hinn sami og hannaði Hofskirkju í Hofsprestakalli sem vígð var 19. desember 1901. Séra Sigurður Sívertsen, þá sóknarprestur, lét byggja báðar kirkjurnar og þykja þær áþekkar í útliti. 1. Ber þar meðal annars að nefna ferstrenda burstsetta turninn með ferstrendri spíru sem stendur á stöpulþakinu. Athygli vekur að kórinn snýr í norður en forkirkjan með turninum til suðurs, að þáverandi jaðri þorpsins. Slík skipan er ekki bönnuð í lúterskum sið, en það tíðkast þó frekar að altarið snúi í suðlægar áttir ef háaustur næst ekki. Enn fremur ber að nefna að kirkjan er með kór, en það var ekki alltaf venjan við hönnun kirkna á þeim tíma. Til dæmis er engin slíkur kór við kirkjuna að Hofi, sem Vopnafjarðarkirkju svipar mjög til. Alls tekur kirkjan um 250 manns í sæti. Henni er nú þjónað frá Hofi. Altaristafla kirkjunnar er eftir Jóhannes Kjarval.

6.3.4. Friðuð hús

Samkvæmt 29. gr. laga nr. 80/2012 eru öll mannvirki sem voru byggð árið 1923 eða fyrr friðuð. Hér fyrir neðan eru listuð hús í sveitarfélaginu sem njóta friðunar.

Innan Vopnafjarðarkauptúns:

- Framtíðin, Hafnarbyggð 1A. Byggt árið 1898.
- Fisk- og salthúsið, Hafnarbyggð 2A. Byggt árið 1886
- Glæsibær, Hafnarbyggð 3. Byggt árið 1905.
- Kaupvangur, Hafnarbyggð 4A. Byggt árið 1882.
- Guðjohnsenshús, Hafnarbyggð 5. Byggt árið 1880.
- Baldursheimur, Kolbeinsgata 2. Byggt árið 1882.
- Kirkjuból, Kolbeinsgata 7. Byggt árið 1900.

Í Hofsárdal:

- Guðmundarstaðir. Aldursfriðar timburhús. Byggt árið 1910.
- Egilsstaðir. Aldursfriðað timburhús. Byggt árið 1917.
- Árbrandsstaðir. Aldursfriðað timburhús. Byggt árið 1900.

Í Böðvarsdal:

- Böðvarsdalur. Aldursfriðað timburhús. Byggt árið 1906.

Í Bjarnarey:

- Bjarneyjarkofi. Aldursfriðað torfhús. Byggt árið 1915.

6.4. Vatnsvernd (VF & VG)

Vatnsverndarsvæði, þ.e. svæði sem heilbrigðisnefnd sveitarfélags hefur ákvarðað sem vatnsverndarsvæði umhverfis hvert vatnsból, annars vegar grannsvæði (VG) og hins vegar fjarsvæði (VF) sbr. reglugerð um neysluvatn.

6.4.1. Vatnsvernd, grannsvæði (VG)

Vatnsból, eða brunnsvæði, er í næsta nágrenni vatnstökustaðar. Grannsvæði tekur við af brunnsvæði vatnsbóla. Stærð ákvarðast af viðkvæmni svæðisins með tilliti til t.d. lektar og sprungna.

Allar framkvæmdir og starfsemi sem geta ógnað öryggi vatnsöflunar eru bönnuð.

Mannvirkjagerð, önnur en sú sem tilheyrir rekstri og öryggi vatnsbóls, er óheimil. Afla skal leyfis heilbrigðisnefndar fyrir framkvæmdum.

Útivist er heimil enda falli þau not að forsendum vatnsverndar.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
VG-1	Torfastaðir	Grannsvæði vatnstöku við Torfastaði.		1,7
VG-2	Ytri Hlíð	Grannsvæði vatnstöku við Ytri Hlíð.		1,7
VG-3	Svinabakkahlaup	Grannsvæði vatnstöku við Svinabakkahlaup.		39,6

6.4.2. Vatnsvernd, fjarsvæði (VF)

Fjarsvæði eru aðal ákomusvæði grunnvatnsstrauma. Öll landnýting á svæðinu skal samræmast markmiðum vatnsverndar.

Útivist er heimil að því gefnu að hún samræmist forsendum vatnsverndar.

Framkvæmdir á fjarsvæðum krefjast leyfis frá heilbrigðisnefnd.

Við hönnun og uppbyggingu nýrra eða eldri vega skal leggja áherslu á umferðaröryggi og mengunarvarnir. Þar sem hætta er á útafakstri eða þar sem grunnvatnsrennsli liggur til vatnsbóla skal tryggja fullnægjandi mótvægisáðgerðir.

Óheimilt er að nýta akvegi á fjarsvæðum til akstursíþróttar.

Akstursíþróttasvæði, skotvelli og sambærileg starfsemi eru óheimil.

Mengandi starfsemi er óheimil nema með samþykki heilbrigðisnefndar. Starfsleyfi skal ekki veitt nema tryggt sé að grunnvatn mengist ekki og starfsemin sé í samræmi við skipulagsáætlanir.

Óheimilt er að auka eða hefja nýtt búfjárhald á svæðinu.

Þar sem almennir vegir liggja inn á fjarsvæði skal eigandi vegar setja upp skilti með nauðsynlegum upplýsingum um viðkvæmni svæðisins fyrir mengun.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
VF-1	Torfastaðir	Vatnsvernd vegna vatnstöku við Torfastaði.		755,8
VF-2	Ytri Hlíð	Vatnsvernd vegna vatnstöku við Ytri Hlíð.		351,6
VF-3	Svinabakkahlaup	Vatnsvernd vegna vatnstöku við Svinabakkahlaup.		428,9

6.5. Önnur náttúruvernd (ÖN)

Svæði svo sem jarðmyndanir og vistkerfi sem njóta sérstakrar verndar samkvæmt lögum um náttúruvernd.

Eftirfarandi svæði eru á náttúru-minjaskrá Umhverfisstofnunar eða skilgreind sem mikilvæg fuglasvæði af Náttúrufræðistofnun.

Ekki er gert ráð fyrir mannvirkjagerð á svæðunum fyrir utan viðhald á núverandi vegslóðum og stígum. Leyfilegt er að ráðast í framkvæmdir til að verja náttúru- eða menningarminjar á svæðunum, að fenginni umsögn Náttúruverndarstofnunar.

Númer	Heiti	Lýsing	Sérákvæði	Stærð (ha)
ÖN-1	Fuglabjarganes	Strandlengja og fjörur við Fuglabjarganes. Fögur og fjölbreytt strönd, mikið fuglalíf.	Er á náttúru-minjaskrá sem aðrar náttúru-minjar. Verndun sérstakra landslagsgerða, jarðmyndana og stórbrotins landslags.	579,0
ÖN-2	Nýpslón og Skógalón	Fjörur og grunnsævi í Nýpslóni og Skógalóni inn af Nýpsfirði. Grunn, sölt lón. Mikið dýralíf við sérstæð skilyrði.	Er á náttúru-minjaskrá sem aðrar náttúru-minjar. Verndun vegna sérstæðra skilyrða þar sem saltur sjór mætir ferskvatns lóni.	548,2
ÖN-3	Fagradalsfjöll og Kollumúli	Skaginn milli Vopnafjarðar og Héraðsflóa utan við Búr, Hellisheiði og Hellisá. Fagurt fjalllendi með dalverpum og litríkri strönd. Athyglisverður gróður og jarðmyndanir.	Er á náttúru-minjaskrá sem aðrar náttúru-minjar. Verndun sérstakra landslagsgerða, jarðmyndana og gróðurs.	2042,4
ÖN-4	Bjarnarey	Mikilvægt fuglasvæði og minjar um sögu eyjunnar. Leita skal umsagnar Minjastofnunar um nýframkvæmdir í eyjunni.	Er á náttúru-minjaskrá sem aðrar náttúru-minjar. Verndun sérstakra landslagsgerða, jarðmyndana og menningarminja.	56,9

